

अग्रगण्यलेख

खरीखरी..

अदानी की दानी

कोणे एकेकाळी इंग्रजांचे राज्य असताना इंग्रजांचा विरोध असूनही टाटा आणि बिलां आणि त्यांच्यासारखेच अनेक उद्योगपती देशाला उद्योग युगात घेऊन जात होते. त्यांना आपल्या उद्योगासाठी सरकारकडून कोणत्याही मेहरबानीची अपेक्षा नव्हती. इमानदारीने आपले उत्पादन जनतेला विकाचे, वाजवी नफा मिळवावा हेच त्यांचे ध्येय होते. पण गेल्या पंधरा-वीस वर्षांपासून उद्योगांची कक्षा जरा जास्तच रुंदावलेली आहे. यात आता अनेक वाटा आणि वळणेसुद्धा आहेत तशीच काही सरकारी अडवळणेही आहेत. आज भारतामध्ये ज्या दोन गुजराती नावांची उद्योगधंद्यात चलती आहे ते अंबानी आणि अदानी सरकारी यंत्रणेचा अत्यंत हुशारीने वापर करून आघाडीचे उद्योगपती झालेले दिसतात. असे म्हणतात की धीरूभाई अंबानी यांचे इंदिरा गांधी आणि त्यांच्या सरकारमधील तत्कालीन अर्थमंत्री प्रणव मुखर्जी यांच्याशी मधुर संबंध होते. त्या काळात बऱ्याचशा आणि सवलती धीरूभाईंनी मिळवल्या. त्यांनी अनेक परवाने मिळवून हळूहळू आपले साम्राज्य उभे केले पण तरीही अंबानी यांनी आपल्याला पचेल एवढेच कर्ज बँकांकडून घेतले. तसेच त्यांनी आपल्या उद्योगातील शेअर्स विकून बराच पैसा उभा केला आणि शेअर धारकांना चांगला परतावा मिळत असल्याने धीरूभाई अंबानी हे दिवसेंदिवस भरभराटीच्या शिखरावर पोहोचले होते. त्या काळात ध्येयाने चालणारे टाटा साम्राज्य आपल्या कायदेशीर मार्गाने वेगवेगळ्या क्षेत्रात आपला झेंडा बुलंद करीत होते. टाटा समूहाच्या उत्पन्नातील बराच मोठा हिस्सा जनोपयोगी कार्यांसाठी आपोआपच दिला जात होता. बिलां साम्राज्याचे आदिपुरुष घनश्यामदास बिलां यांच्या निधनानंतर बिलां साम्राज्य त्यांच्या पुढच्या पिढीकडे आले आणि त्यामध्ये बरेच दावेदार उद्योगपती निर्माण झाले. ही सर्व मंडळी किंवा इतर अनेक उद्योगपती यामध्ये गोदरेज, सिंघानिया, किर्लोस्कर, मोदी, कल्याणी यासारखे अनेक उद्योगपती सरळमार्गी होते किंवा आहेत, आता आपण मूळ मुद्द्यावर येऊ. आपल्या देशात गौतम अदानी नावाच्या एका छोट्याशा उद्योगपतीने फक्त गेल्या अकरा वर्षात उद्योगधंद्यास संपूर्ण भारताला व्यापून टाकलेले आहे, त्याच्या उद्योग वाढीचा वारू अगदी चौफेर वेगाने उधळू लागलेला आहे. कोणतीही तत्प्रेक्षण नाही, देश किंवा समाजाप्रती बांधिलकीही नाही तरीही प्रत्येक क्षेत्रात हावरटासारखा प्रवेश करणारा अदानी समूह केवळ आपल्या देशातच नाही तर परदेशातही बदनाम आहे. दोन-तीन वर्षांपूर्वी या अदानीचा काळा इतिहास एका तज्ज्ञ कंपनीने जगासमोर उघड केला होता. अदानी आपले इस्तीत साध्य करण्यासाठी देशात काय किंवा परदेशात काय वाटेल तेवढा पैसा ओतत होता. यामुळेच अमेरिकेत या गौतम अदानीवर गंभीर गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे. या सगळ्या गोष्टींमुळे गौतम अदानीला ज्या वाकड्यातिकाड्या मार्गाने वेगवेगळ्या क्लृप्त्या वापरून जो काही फायदा मिळत होता, तो कमी झालेला आहे. तरीही अदानीने अशी काही जादू केलेली आहे की, अनेक बँकांनी त्याला दिलेले भारमासठ कर्ज माफ करून टाकलेले आहे. आता तर अदानीच्या वाढलेल्या पसाऱ्याला आणि त्याच्या हावरटपणाला धरबंद नसल्यामुळे त्याला पूर्वी घेतलेल्या कजाचे हप्ते चुकविणे आता कठीण जात आहे. कुदुत तरी मोठ्या प्रमाणात पैसा उभा केल्याशिवाय आपले साम्राज्य टिकणार नाही हे अदानीलाही समजलेले आहे. त्यामुळे अदानीच्या सेवेसाठी भारतातील सर्वात मोठ्या भारतीय आयुर्विमा महामंडळाचा पैसा आता अदानीला हवा आहे. त्यासाठी ३.९ अब्ज डॉलरच्या निधीची थेट गुंतवणूक करण्याचा प्रस्ताव काही सरकारी अधिकाऱ्यांनी तयार केलेला होता. त्याला मान्यताही मिळाली होती अर्थात हा आमचा शोध नाही. अमेरिकेतील अत्यंत विश्वसनीय वृत्तपत्र असलेल्या वॉशिंग्टन पोस्टने हा खळबळजनक दावा केलेला आहे. विरोधी पक्ष या मुद्द्यावर आक्रमक झालेला आहेच. आयुर्विमा महामंडळाचा पैसा सर्वसामान्य माणसांचा आहे तो अशा एखाद्या बदनाम उद्योगपतीला देणे म्हणजे जनतेच्या पैशाचा दुरुपयोग आहे असे म्हटले तर ते वागणे ठरू नये. गंमत अशी आहे की, अद्यापि आयुर्विमा महामंडळाचा हा पैसा दिला गेलेला नाही आणि वॉशिंग्टन पोस्ट च्या दाव्याचे मात्र खंडन केले गेलेले आहे. जो पैसा देण्याबाबतचा निर्णय झाला होता त्याचा निर्णय अर्थ मंत्रालय, नीती आयोग आणि आयुर्विमा महामंडळातील वरिष्ठांनीच घेतला होता. आता ही रक्कम मिळाली नाही तर अदानीला प्रचंड कर्जाच्या ओऱ्याची परतफेड करणे महाकठीण होणार आहे. पण आता विरोधी पक्षांनी गदगदलेल्यामुळे आयुर्विमा महामंडळाला सारवासारव करणे क्रमप्रापच आहे. आपले अत्यंत प्रामाणिक पंतप्रधान या प्रकरणाच्या मुळाशी जाऊन भारतातील सर्वसामान्य जनतेचा पैशाचा दुरुपयोग करू देणार नाहीत असे सर्वसामान्य जनतेला वाटणे स्वाभाविक आहे. जर तसा निर्णय झाला नसेल तर आयुर्विमा महामंडळाने वॉशिंग्टन पोस्टवर न्यायालयात खटलाच दाखल केला पाहिजे. याबाबतीत आमची अल्पमती असे सांगते की, अदानी यांच्या इक्विटी व्हॉइसाठी काहीतरी करणे भाग आहे. कारण अदानी पैसा अर्थात मुंबईचे विकासक म्हणून कार्यरत आहेत, त्यासाठी त्यांना प्रचंड भांडवलाची गरज आहे. आता पुढे काय होणार हे आम्ही सांगू शकत नाही. फक्त आपले आयुर्विमा महामंडळ गोत्यात येऊ नये, एवढीच आमची अपेक्षा आहे.

अग्रगण्य
nagpurpost@gmail.com
Mob. No. 9922970023

निवडणूका शिवसेना महायुतीत लढणार

उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे : शिवसंकल्प प्रशिक्षण शिबिरात पदाधिकारी यांना आभासी पद्धतीने मार्गदर्शन

■ महासागर प्रतिनिधी
यवतमाळ,, दि. २६ :
आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका या 'भिनी विधानसभा' असून, या निवडणुका शिवसेना महायुतीत लढणार आहे, असे स्पष्ट प्रतिपादन शिवसेना मुख्य नेते तथा उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी केले. यवतमाळ येथे आज रविवारी आयोजित शिवसंकल्प जिल्हा पदाधिकारी प्रशिक्षण शिबिरात ते बोलत होते.

आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीसाठी शिवसेनेच्या सर्व पदाधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यासाठी शिवसेना नेते, तथा जिल्ह्याचे पालकमंत्री संजय राठोड यांच्या नेतृत्वात यवतमाळ येथे आज रविवारी शिवसंकल्प प्रशिक्षण शिबिर आयोजित करण्यात आले. हवामान खराब असल्याने उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे हे यवतमाळ येथे पोहचू शकले नाही. मात्र त्यांनी 'झूम' मिंटिंगद्वारे उपस्थित पदाधिकाऱ्यांना मार्गदर्शन

केले. यावेळी केंद्रीय राज्यमंत्री प्रतापराव जाधव, राज्याचे पाणीपुरवठा मंत्री गुलाबराव पाटील, मृद व जलसंधारण मंत्री तथा जिल्ह्याचे पालकमंत्री संजय राठोड, आमदार नरेंद्र भोंडेकर, माजी आमदार ज्ञानेश्वर धाने, शिवसैनिकांमध्ये नवा जोश निर्माण केला. राज्यातील या प्रकारचे हे पहिलेच शिव संकल्प शिबिर असून, येत्या निवडणुकीत हे शिबिर

या शिबिरात पक्षाच्या तळागाळातील कार्यकर्त्यांना संघटनात्मक कौशल्य, संवादकौशल्य, समाज माध्यमांचा प्रभावी वापर आणि सामाजिक जबाबदारीचे प्रशिक्षण उपस्थित दोन हजारांवर पदाधिकाऱ्यांना दिले. विश्वनाथ केळकर यांनी शिवसेनेतर्फे तयार करण्यात आलेल्या 'लक्ष्यवेध' अपबद्दल माहिती दिली. निवडणुकीत या अॅपचा वापर कसा करावा, बोगस मतदार कसे ओळखावे आदी माहिती दिली. शिवसेना सचिव भाऊसाहेब चौधरी यांनी संघटन बांधणीबद्दल मार्गदर्शन केले. शिवसेना प्रवक्त्या डॉ. ज्योती वाघमारे यांनी राजकारणात महिलांचा सहभाग या विषयावर मार्गदर्शन करून, शिवसेनेची महिला आघाडी ही पक्षाची रणराणिणी असल्याचे सांगितले.

म्हणूनच पुढे जायचे आहे', असे शिंदे म्हणाले.

विरोधकांचा पराभव करायचा आहे, मित्रांचा नव्हे, असा सल्लाही त्यांनी पदाधिकाऱ्यांना दिला. मित्र पक्षासोबत काम करायचे आहे. समजूतदारपणा दाखवला नाही तर, 'तुले ना भाऊसाहेब चौधरी यांनी संघटन बांधणीबद्दल मार्गदर्शन केले. शिवसेना प्रवक्त्या डॉ. ज्योती वाघमारे यांनी राजकारणात महिलांचा सहभाग या विषयावर मार्गदर्शन करून, शिवसेनेची महिला आघाडी ही पक्षाची रणराणिणी असल्याचे सांगितले.

विरोधकांचा पराभव करायचा आहे, मित्रांचा नव्हे, असा सल्लाही त्यांनी पदाधिकाऱ्यांना दिला. मित्र पक्षासोबत काम करायचे आहे. समजूतदारपणा दाखवला नाही तर, 'तुले ना भाऊसाहेब चौधरी यांनी संघटन बांधणीबद्दल मार्गदर्शन केले. शिवसेना प्रवक्त्या डॉ. ज्योती वाघमारे यांनी राजकारणात महिलांचा सहभाग या विषयावर मार्गदर्शन करून, शिवसेनेची महिला आघाडी ही पक्षाची रणराणिणी असल्याचे सांगितले.

निवडणूक आयोग मतदार याद्यांचे पुनरीक्षण करणार

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. २६ :
कॉंग्रेस नेते राहुल गांधी यांनी १८ सप्टेंबर रोजी ३१ मिनिटांचे सादरीकरण केले. त्यात त्यांनी मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार लोकशाही नष्ट करणाऱ्या आणि मते चोरणाऱ्यांना संरक्षण देत असल्याचा आरोप केला. कर्नाटकातील आळंद विधानसभा मतदारसंघाचे उदाहरण देत राहुल यांनी दावा केला की कॉंग्रेस समर्थकांची मते तेथे पद्धतशीरपणे हटवण्यात आली. महाराष्ट्रातही मतचोरी झाली असाही आरोप झाला होता. यानंतर देशभर मतदार चोरीचा मुद्दा गाजला. त्यानंतर आता निवडणूक आयोगाने पुढील आठवड्यात देशभरातील मतदार याद्यांचे विशेष पुनरीक्षण (एसआयआर) सुरू करण्याचा निर्णय घेतला आहे. यावर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी नागपूरमध्ये प्रसार माध्यमांशी बोलताना महत्त्वपूर्ण विधान केले. त्यांनी मतदार याद्यांच्या पुनरीक्षणाचे स्वागत करत विरोधकांवरही निशाणा साधला आहे.

मतदार याद्यांचे विशेष पुनरीक्षण १०-१५ राज्यांमध्ये सुरू होणार आहे. पुढील वर्षाच्या आत विधानसभा निवडणुका होणाऱ्या राज्यांमध्ये प्रथम

मतदार याद्यांचे पुनरीक्षण होणार आहे. यात आसाम, तामिळनाडू, पुद्दुचेरी, केरळ आणि पश्चिम बंगालमध्ये २०२६ मध्ये विधानसभा निवडणुका होतील. एसआयआरच्या अंमलबजावणीसाठीची चौकट अंतिम करण्यासाठी आयोगाने अलीकडेच राज्य मुख्य निवडणूक अधिकाऱ्यांसोबत दोन बैठका घेतल्या.

अनेक सीईओंनी शेवटच्या एसआयआरनंतर प्रसिद्ध झालेल्या त्यांच्या मतदार याद्या त्यांच्या

काय म्हणाले मुख्यमंत्री फडणवीस

मतदार चोरीवरून आरोपावरून विरोधक १ नोव्हेंबरला मोर्चा काढणार आहे. यावर मुख्यमंत्र्यांना प्रश्न विचारण्यात आला असता ते म्हणाले की, मतदार याद्यांचे विशेष पुनरीक्षण करावे यासाठी मी स्वतः २०१२ पासून मागणी करत आहे. एसआयआर झाले पाहिले या मताचा मी आहे. निवडणूक आयोगाने आता मतदार याद्यांचे पुनरीक्षण करण्याचा घेतलेला निर्णय स्वागतार्ह आहे. पराभवामुळे विरोधकांमध्ये नैराश्य पसरले आहे. त्यामुळे असे आंदोलने करतात. विरोधकांची नोटचोरी बंद झाल्याने ते क्लोटचारीचा आरोप करत असल्याची टीकाही मुख्यमंत्र्यांनी केली.

संबंधित राज्य वेबसाइटवर अपलोड केल्या आहेत. २००८ ची मतदार यादी दिल्लीच्या मुख्य निवडणूक अधिकाऱ्यांच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. उत्तराखंडमध्ये, शेवटचा एसआयआर २००६ मध्ये करण्यात आला होता आणि त्यावेळची मतदार यादी आता राज्याच्या मुख्य निवडणूक अधिकाऱ्यांच्या संकेतस्थळावर आहे.

२१ नक्षलवाद्यांचे आत्मसमर्पण

■ वृत्तसंस्था, कांकर, दि. २६ :
रविवारी छत्तीसगडमधील कांकर येथे २१ नक्षलवाद्यांनी आत्मसमर्पण केले. यामुळे छत्तीसगडमध्ये या वर्षी आत्मसमर्पण करणाऱ्या नक्षलवाद्यांची एकूण संख्या २,०४० झाली आहे. रविवारी आत्मसमर्पण करणाऱ्या नक्षलवाद्यांमध्ये १३ महिला आणि आठ पुरुष कार्यकर्त्यांचा समावेश होता. हे नक्षलवादी केशलक्ष विभागाच्या कुसुमारी/किस्कोडो एरिया कमिटीचा भाग होते. विभागीय समिती सचिव मुकेशसह एकूण २१ माओवादी कार्यकर्ते १८ शस्त्रांसह मुख्य प्रवाहात सामील होण्यासाठी पुढे आले आहेत.

२१ आत्मसमर्पण करणाऱ्या कार्यकर्त्यांमध्ये चार डीक्सीएम, नऊ एसीएम आणि आठ पक्ष सदस्यांचा समावेश आहे. कार्यकर्त्यांनी तीन एके-४७ रायफल, चार एसएलआर रायफल, दोन आयएनएसएसएस रायफल, सहा .३०३ रायफल, दोन सिंगल-शॉट रायफल आणि एक बीजीएल शस्त्र देखील आत्मसमर्पण केले. बस्तरचे आयजी पी. सुंदरराज म्हणाले, "कांकर जिल्ह्यात आज आणखी एक निर्णायक पाऊल उचलण्यात

आले जेव्हा २१ माओवादी स्वेच्छेने मुख्य प्रवाहात परतले. डाव्या विचारसरणीच्या अतिरेकी प्रभावाचा सामना करण्यासाठी, समुदायात विश्वास निर्माण करण्यासाठी आणि बस्तरमध्ये शांतता आणि विकासाला चालना देण्यासाठी आमच्या प्रयत्नांमध्ये हा एक महत्त्वाचा टप्पा आहे. या २१ माओवाद्यांचे पुनर्वसन आणि पुनर्फीकरणा प्रक्रिया सुरू आहे, जी सुरक्षित, समावेशक आणि प्रगतीशील समाजासाठी आमच्या वचनबद्धतेची पुष्टी करते. आम्ही पुन्हा एकदा या प्रदेशातील उर्वरित माओवादी कार्यकर्त्यांना शांततेचा मार्ग निवडण्याचे आणि समाजात परतण्याचे आवाहन करतो, अन्यथा परिणामांना सामोरे जाण्यास तयार राहा."

या वर्षी दोन हजारांहून अधिक नक्षलवाद्यांनी आत्मसमर्पण केले आहे. गृहमंत्री अमित शहा यांनी २०२६ पर्यंत देश नक्षलमुक्त करण्याचे आश्वासन दिले आहे. सुरक्षा दल नक्षलवाद्यांच्या बालेकिल्ल्यात ऑपरेशन करत आहेत. त्याच वेळी, आत्मसमर्पण केलेल्या नक्षलवाद्यांना मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठी विविध सुविधा पुरवल्या जात आहेत.

वाघाच्या हल्ल्यात महिला ठार

■ महासागर प्रतिनिधी
गोंडपीपरी, दि. २६ :
गोंडपीपरी तालुक्यात वाघाची दहशत कायम आहे. मागील काही दिवसांपूर्वी चेकपीपरी येथील भाऊजी पाल या शेतकऱ्याला वाघाने हल्ला करून ठार केल्याची घटना घडली.परत एकदा वाघाच्या हल्ल्याने मानवी जीव घेतला आहे.आज सायंकाळी पाच वाजताच्या सुमारास तालुक्यातील गणेशपिपरी शेतशिवारात वाघाने हल्ला करून एका महिलेला ठार केल्याची घटना घडली आहे.

मृत महिलेचे नाव अल्काताई पांडुरंग पेंडेर वय ४५ वर्ष रा. गणेशपिपरी असे आहे. एकाच आठवड्यात वाघाचा हल्ल्यात दोघे ठार झाल्याने नागरिकात प्रचंड भीती पसरली आहे. सध्या

तालुक्यात शेतीचे कामे सुरू आहेत. सदर महिला शेतात कापूस वेचणी करीत होती. याच दरम्यान वाघाने हल्ला करून ठार केले. घटनेची माहिती मिळताच वनविभागाचे अधिकारी, पोलिस कर्मचारी आणि स्थानिक ग्रामस्थ घटनास्थळी धाव घेतली. मृतदेह शवविच्छेदनासाठी गोंडपीपरी ग्रामीण रुग्णालयात पाठविण्यात आला आहे. या घटनेनंतर परिसरात भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

सदर भागात काही दिवसांपासून वाघाचे दर्शन होत असल्याने ग्रामस्थांमध्ये भीतीचे सावट पसरले होते. तरीदेखील वनविभागाने योग्य ती काळजी घेतली नसल्याचा आरोप स्थानिक नागरिकांकडून करण्यात येत आहे.

सुजाता मडकेची शास्त्रज्ञपदी निवड

■ महासागर प्रतिनिधी
मुंबई, दि. २६ :
यशाला शॉर्टकट नसतो, पण जिद्द, मेहनत आणि स्वप्नांवर विश्वास असेल तर अवकाशातही भरारी घेता येते या शब्दात परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेमध्ये शास्त्रज्ञ म्हणून निवड झालेल्या मोटार परिवहन विभागात वाहन निरीक्षक म्हणून कार्यरत असलेल्या शहापूर तालुक्यातील शिरगाव (जि. ठाणे)

येथील सुजाता रामचंद्र मडके हिचे अभिर्नंदन केले आहे. सध्या ठाणे शहरातील मोटार परिवहन विभागात

खेळाडूंच्या जडणघडणीसाठी उत्तम पायाभूत सुविधा देण्यावर भर : मुख्यमंत्री

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. २६ :
महाराष्ट्रातून आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे खेळाडू तयार व्हावेत या दृष्टीने शासनाच्या क्रीडा विभागांतर्गत एक व्यापक धोरण आपण आंगिकारले आहे. खेळाडूंना आपल्या क्रीडा कौशल्यात अधिक पारंगत होता यावे यासाठी तज्ज्ञ प्रशिक्षक, सध

विकास ठाकरे, अखिल भारतीय बास्केटबॉल संघटनेचे सचिव कुलविंदर गिल, राज्य बास्केट बॉल असोसिएशनचे सचिव गोविंद मुथुकुमार व मान्यवर उपस्थित होते. पंतप्रधान नरेंद्रजी मोदी यांनी क्रीडा क्षेत्राला चालना मिळवी, खेळाडूंना राष्ट्रीय पातळीवर आपल्या क्रीडा कौशल्याला दाखविण्याची संधी मिळवी यादृष्टीने खेलेो इंडिया हे व्यापक अभियान हाती घेतले. महाराष्ट्राने क्रीडा क्षेत्रात अलिकडच्या काही वर्षांत जे सातत्यपूर्ण प्रयत्न केले त्या प्रयत्नांना आपल्या खेळाडूंनी खेलेो इंडियामध्ये सार्थकी लावले. गत तीन वर्षांत महाराष्ट्र हा खेलेो

इंदूरला जाणाऱ्या एसी बसला आग

■ वृत्तसंस्था, अशोकनगर, दि. २६ :
शनिवारी रात्री अशोकनगर जिल्ह्यात एक भीषण अपघात घडला. इंदूरला जाणाऱ्या एका प्रवासी बसला अचानक आग लागली. बस पूर्णपणे आगीत जळून खाक झाली. ही घटना रात्री ८ वाजताच्या सुमारास इसागड रोडवरील बामनावर गावाजवळ घडली. ही बस कमला ट्रॅव्हल्सची होती आणि प्रवाशांना घेऊन इंदूरला जात होती. आग लागताच बसमध्ये घबराट पसरली. एका पोलिस अधिकाऱ्याने आणि बसमधील चालकाने काचा फोडून प्रवाशांना बाहेर काढले. जवळून जाणारे लोकही मदतीसाठी धावले. यावेळी कोणतीही दुखापत झाली नाही.

या शिबिरात पक्षाच्या तळागाळातील कार्यकर्त्यांना संघटनात्मक कौशल्य, संवादकौशल्य, समाज माध्यमांचा प्रभावी वापर आणि सामाजिक जबाबदारीचे प्रशिक्षण उपस्थित दोन हजारांवर पदाधिकाऱ्यांना दिले. विश्वनाथ केळकर यांनी शिवसेनेतर्फे तयार करण्यात आलेल्या 'लक्ष्यवेध' अपबद्दल माहिती दिली. निवडणुकीत या अॅपचा वापर कसा करावा, बोगस मतदार कसे ओळखावे आदी माहिती दिली. शिवसेना सचिव भाऊसाहेब चौधरी यांनी संघटन बांधणीबद्दल मार्गदर्शन केले. शिवसेना प्रवक्त्या डॉ. ज्योती वाघमारे यांनी राजकारणात महिलांचा सहभाग या विषयावर मार्गदर्शन करून, शिवसेनेची महिला आघाडी ही पक्षाची रणराणिणी असल्याचे सांगितले.

विरोधकांचा पराभव करायचा आहे, मित्रांचा नव्हे, असा सल्लाही त्यांनी पदाधिकाऱ्यांना दिला. मित्र पक्षासोबत काम करायचे आहे. समजूतदारपणा दाखवला नाही तर, 'तुले ना भाऊसाहेब चौधरी यांनी संघटन बांधणीबद्दल मार्गदर्शन केले. शिवसेना प्रवक्त्या डॉ. ज्योती वाघमारे यांनी राजकारणात महिलांचा सहभाग या विषयावर मार्गदर्शन करून, शिवसेनेची महिला आघाडी ही पक्षाची रणराणिणी असल्याचे सांगितले.

विरोधकांचा पराभव करायचा आहे, मित्रांचा नव्हे, असा सल्लाही त्यांनी पदाधिकाऱ्यांना दिला. मित्र पक्षासोबत काम करायचे आहे. समजूतदारपणा दाखवला नाही तर, 'तुले ना भाऊसाहेब चौधरी यांनी संघटन बांधणीबद्दल मार्गदर्शन केले. शिवसेना प्रवक्त्या डॉ. ज्योती वाघमारे यांनी राजकारणात महिलांचा सहभाग या विषयावर मार्गदर्शन करून, शिवसेनेची महिला आघाडी ही पक्षाची रणराणिणी असल्याचे सांगितले.

संक्रमित रक्त चढवल्याने ५ एचआयव्ही पॉझिटिव्ह

■ वृत्तसंस्था, रांची, दि. २६ :
झारखंडमधील चाईबासा येथील सदर रुग्णालयात आरोग्य विभागाच्या निष्काळजीपणाचे प्रकरण समोर आले आहे. थॅलेसेमियाने ग्रस्त पाच मुलांमध्ये एचआयव्हीची लागण झाल्याचे आढळले आहे. त्यांना संक्रमित रक्त चढवण्यात आले होते.

मुख्यमंत्री हेमंत सोरेन यांनी सिव्किल सर्जनसह संबंधित अधिकाऱ्यांना निर्लंघित केले आहे. त्यांनी बाधित मुलांच्या कुटुंबियांना प्रत्येकी २ लाख रुपयांची आर्थिक मदत करण्याचे आदेश दिले आहेत.

राज्य सरकार बाधित मुलांना संपूर्ण उपचार देईल. मुख्यमंत्री म्हणाले, "मुलांच्या जीवाशी छेडछाड कोणत्याही परिस्थितीत खपवून घेतली जाणार नाही आणि

दोषी आढळणाऱ्यांवर कठोर कारवाई केली जाईल."

तसेच, झारखंड उच्च न्यायालयाचे या प्रकरणात राज्याच्या आरोग्य सचिव आणि जिल्हा सिव्किल सर्जनकडून अहवाल मागितला आहे. याच रक्तपेढीत, थॅलेसेमिया ग्रस्त मुलांना संक्रमित रक्त दिले जात असे. याच रक्तपेढीत, थॅलेसेमिया ग्रस्त मुलांना संक्रमित रक्त दिले जात असे. उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार चौकशी करण्यात आली. खर्च तर, ३ सप्टेंबर रोजी, थॅलेसेमियाने ग्रस्त असलेल्या ७ वर्षांच्या मुलाला संक्रमित रक्त चढवण्यात आले. १८ ऑक्टोबर रोजी त्याची चाचणी केली असता, तो एचआयव्ही पॉझिटिव्ह असल्याचे आढळून आले.

लखनौ एक्सप्रेस-वेवर धावत्या बसला आग

■ वृत्तसंस्था, लखनौ, दि. २६ :
लखनौमधील आग्रा एक्सप्रेसवे वरून प्रवास करणाऱ्या एका एसी बसचा टायर अचानक फुटला आणि त्यामुळे भीषण आग लागली. काही मिनिटांतच बस आगीच्या भक्ष्यस्थानी पडली.

अपघाताच्या वेळी बसमध्ये सत्तर प्रवासी होते आणि ते सर्वजण थोडक्यात बचावले. आग इतकी भीषण होती की धुराचे लोट दोन किलोमीटर अंतरापर्यंत दिसत होते.

हेव्यादाव्यापेक्षा खिलाडवृत्तीला सर्वोच्च स्थान असल्याचे ते म्हणाले. कोणताही खेळाडू या खिलाडवृत्तीच्या बळवरच आपल्या जीवनाला आकार देऊ शकतो, असे त्यांनी सांगितले. या कार्यक्रमात अखिल भारतीय पातळीवरील यश संपादन केलेल्या अंडर १८ व अंडर १३ स्पर्धेतील अनुक्रमीक तिसरा क्रमांक व रनरअप ठरलेल्या खेळाडूंना रोख फंडीसह घनादेश मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या हस्ते देण्यात आला. कार्यक्रमाले प्रास्ताविक महाराष्ट्र राज्य बास्केट बॉल असोसिएशनचे अध्यक्ष तथा विधान परिषद सदस्य संदीप जोशी यांनी केले. प्रथमच या स्पर्धे

मुरलीधर मोहोळ यांचा राजीनामा घ्या विजय वडेटीवारांची मागणी

मुंबई : काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते विजय वडेटीवार यांनी पुण्यातील जैन बोर्डिंग जमीन विक्री प्रकरणी केंद्रीय राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांच्या राजीनाम्याची मागणी केली आहे. मुरलीधर मोहोळ यांनी केंद्रीय राज्यमंत्रिपदावर राहून पुण्यात जमिनीचा मोठा धिंगणा घातला आहे. त्यामुळे त्यांना त्या पदावर राहण्याचा अजिबात अधिकार नसून, त्यांचा राजीनामा घेतला पाहिजे, असे ते म्हणाले. यावेळी त्यांनी एलआयसीचा पैसा उद्योगपती गौतम अदानींच्या कंपनीत गुंतवल्याप्रकरणी सरकारवर चांगलेच तोंडसूख घेतले. केंद्रीय राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांच्यावर पुण्यातील जैन बोर्डिंगची जमीन कथितपणे विक्री करण्याचा घाट घातल्याचा आरोप आहे. सत्ताधारी शिवसेनेचे माजी आमदार रवींद्र धंगेकर यांनी या प्रकरणी त्यांना खिंडीत पकडले आहे. या प्रकरणी त्यांच्यावर चौफेर टीकेची झोड उठली असताना आता काँग्रेस विल्हिमंडळ पक्षाचे नेते विजय वडेटीवार यांनी त्यांच्या राजीनाम्याची मागणी केली आहे. विजय वडेटीवार रविवारी पत्रकारांशी बोलताना म्हणाले, केंद्रीय मंत्री मुरलीधर मोहोळ यांनी जे काही कारनामे केलेत ते आता उघड होत आहेत. ही तर केवळ सुरुवात आहे. त्यांनी तिकडे जमिनीच्या संदर्भात मोठा धिंगणा घातला आहे. असा धिंगणा सगळेच घालत आहेत. सध्या सगळीकडेच महाराष्ट्र लुटण्याचे काम सुरू आहे. वरपासून खालपर्यंत जमिनी लुटण्याचे काम सुरू झाले आहे. पण एक लक्षात घेतले पाहिजे की, मुरलीधर मोहोळ यांनी केंद्रीय राज्यमंत्रिपदाच्या पदावर राहून अशा प्रकारच्या २-३ हजार कोटींच्या जमिनीत प्रत्यक्ष भागिदारी असेल तर त्यांना त्या पदावर राहण्याचा अजिबात अधिकार नाही. हे या प्रकरणी आवर्जून सांगितले गेले पाहिजे. त्यांचा राजीनामा घेतला गेला पाहिजे.

भाजपचा मित्रपक्षांना संपवण्याचा डाव स्वतःला वाचविण्यासाठी शिंदे दिल्लीत : हर्षवर्धन सपकाळ

मुंबई : भाजप ही चेटकीण असून दुसऱ्यांचे पक्ष खाण्याचा रोग या पक्षाला जडला आहे. आधी त्यांनी विरोधी पक्ष खाल्ले आता मित्रपक्षांना खायला निघाला आहेत. स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीत मित्रपक्षांना स्वबळावर लढायला लावून भाजप शिंदेसेना व अजित पवारांच्या पक्षाचा काटा काढणार हे लक्षात आल्यानेच माझा पक्ष व मला वाचवा, अशी मनधरणी करण्यासाठी एकनाथ शिंदे दिल्लीत गेले, असा हल्ल्याबोल काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी केला आहे. सत्तेतील गँग ऑफ ट्रिपल ईजिन सरकारमध्ये सर्व काही आलबेले आहे असे नाही. भाजपा, शिंदेसेना व अजित पवार यांच्या राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षातच प्रचंड वाद आहेत, तिन्ही पक्षात कुरघोडीचे राजकारण सुरू असल्याने हे सरकार पाच वर्षे कसे चालणार हा कुतूहलाचा प्रश्न आहे. आता शिंदेसेनालाच मिळकत करण्याचा डाव भाजपने आखला असून स्वतःला वाचवण्यासाठी एकनाथ शिंदे दिल्लीत गेले आहेत, पण भाजपचा मित्रपक्षांबद्दलचा आतपर्वतचा अनुभव पाहता ते शिंदेना कितपत दाद देतील हे पहावे लागेल, असे सपकाळ म्हणाले. शिंदे गटाचे आमदार संजय गायकवाड यांनी केलेल्या आरोपावर बोलताना सरकार त्यांच्याच पक्षाचे आहे, मातृभूमी फाऊंडेशनची उच्चस्तरीय चौकशी करा किंवा एसआयटी बसवा आणि त्यात काही तथ्य असेल तर कठोर शिक्षा करा पण ते कांगवा करत असतील तर सार्वजनिक जीवनातून निवृत्त व्हावे असे आवाहन सपकाळ यांनी दिले.

जमीन नोंदीसाठी महसूलमंत्र्यांच्या सही-शिवकुव्याचा गैरवापर

मुंबई : जमिनीच्या मालकी हक्काच्या वादातील महसूल दप्तरी नोंद करण्यासाठी एका अज्ञात व्यक्तीने थेट राज्याचे महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्या बनावट सही आणि शिवकुव्याचा वापर केल्याचा धक्कादायक प्रकार डोंबिवलीत उघडकीस आला. मंत्रालयातील महसूल विभागाच्या एका विशेष कार्य अधिकार्याचेही बनावट पत्र वापरून हा आदेश काढण्यात आला होता. तक्रारदाराच्या सतर्कतेमुळे हा गैरप्रकार समोर आला असून या प्रकरणी विष्णुनगर पोलिसांनी अज्ञात व्यक्तीविरोधात गुन्हा दाखल करून कसून तपास सुरू केला आहे. महसूलमंत्री कार्यालयात केलेल्या चौकशीत तो आदेश महसूलमंत्री बावनकुळे आणि त्यांचे विशेष कार्य अधिकारी कुंदनकुमार सोनपणे यांच्या बनावट सही आणि शिवकुव्याने काढल्याचे उघडकीस आले. या आदेशाचा क्रमांक महसूलमंत्री कार्यालयातील नोंदीशी जुळत नसल्याचेही स्पष्ट झाले. महसूलमंत्री कार्यालयाच्या निर्देशानुसार, ठाण्याच्या जिल्हाधिकारी कार्यालयाने या बनावट कागदपत्रे तयार करणाऱ्या अज्ञात व्यक्तीविरोधात गुन्हा दाखल करण्याचे आदेश कल्याणच्या उच्चविभागीय अधिकार्यांना दिले. त्यानुसार महसूल विभागाचे सहायक लक्ष्मण नांगरे यांनी आधी रामनगर पोलिस ठाण्यात फिर्याद दाखल केली. मात्र, हे प्रकरण पश्चिम डोंबिवलीतील शास्त्रीनगर रुग्णालयजवळील जमिनीशी संबंधित असल्याने पुढील चौकशीसाठी ते विष्णुनगर पोलिसांकडे वर्ग करण्यात आले आहे. गुन्हे प्रकटीकरण शाखेचे पोलिस निरीक्षक गहिनीनाथ गमे आणि त्यांचे सहकारी या प्रकरणाचा कसून तपास करत आहेत. महसूल विभागाच्या सर्वोच्च स्तरावरील व्यक्तींच्या सही-शिवकुव्याचा गैरवापर झाल्याने यामागील सूत्रधार कोण आहे, याचा शोध पोलिस घेत आहेत.

शिक्षकांचे प्रश्न सोडवण्यासाठी प्रयत्नशील राहणार : शंभूराज

महासागर प्रतिनिधी, कराड, दि. २६ : शिक्षकांना जुनी पेशान (निवृत्ती वेतन) योजना व टप्पा वाढ अनुदान देण्यासह मुख्यध्यापक व एकूणच शिक्षण क्षेत्रासमोरील प्रश्न सोडवण्यासाठी प्रयत्नशील राहणार असल्याची ग्वाही राज्याचे पर्यटनमंत्री तथा सातारचे पालकमंत्री शिक्षकांचे प्रश्न सोडवण्यासाठी प्रयत्नशील राहणार- शंभूराज, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा मुख्याध्यापक संघ महामंडळाच्या अधिवेशनास प्रारंभशंभूराज देसाई यांनी दिली.

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा मुख्याध्यापक संघ महामंडळाच्या कराड येथे आयोजित दोन दिवसीय ६४ व्या अधिवेशनाच्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. अधिवेशनाचे अध्यक्ष म्हणून मुकेश पाटील (चंद्रशेखर) हे तर, स्वागतार्थ्य म्हणून राज्याचे माजी सहकारमंत्री प्रणालीद्वारे अधिवेशनाला संबोधित करताना राज्याचे मुख्यध्यापकांप्रती सद्भाव व्यक्त केली. महेश शिंदे, आमदार जयंत आसगावकर, आमदार त्यांच्या न्याय भूमिकेस समर्थन असल्याचे उभय ज्ञानेश्वर म्हात्रे आदींची प्रमुख उपस्थिती होती. नेत्यांनी सांगितले.

अधिवेशनास राज्याचे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि राज्याचे शिक्षणमंत्री दादा भुसे यांनी दूरभाष करून प्रश्न सोडवण्यासाठी प्रयत्नशील राहणार असल्याचे उभय ज्ञानेश्वर म्हात्रे आदींची प्रमुख उपस्थिती होती. नेत्यांनी सांगितले.

रवींद्र धंगेकर लढणारा कार्यकर्ता

महासागर प्रतिनिधी, पिंपरी, दि. २६ : शिवसेनेचे (शिंदे) पुणे महानगरप्रमुख, माजी आमदार रवींद्र धंगेकर काम करणारा कार्यकर्ता आहे. अन्यायाविरोधात लढणारा कार्यकर्ता आहे. भाजपच्या विरोधात आपली भूमिका नसल्याचे धंगेकर यांनी स्पष्ट केले आहे. जे प्रकरण सुरू आहे, त्यावर लवकरच पडदा पडेल, असा विश्वास उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी व्यक्त केला. महायुतीत दंगा करायचा नाही, असे मी धंगेकर यांना सांगितले आहे, असेही ते म्हणाले.

आळंदीतील भक्त निवास आणि महाद्वार ते पुंडलिक मंदिर घाट सुशोभीकरण कामाचे भूमिपूजन उपमुख्यमंत्री शिंदे यांच्या रविवारी हस्ते झाले. त्यावेळी ते पत्रकारांशी बोलत होते. मंत्री भरत गोगावले, शिवसेनेचे (शिंदे) पुणे महानगरप्रमुख, माजी आमदार रवींद्र धंगेकर यावेळी उपस्थित होते.

पुण्याचे भाजपचे खासदार, केंद्रीय राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांच्यावर जैन बोर्डिंगच्या जागेवरून धंगेकर यांच्याकडून विविध आरोप केले जात आहेत. महायुतीत एकत्र असलेल्या मोहोळ आणि धंगेकर दोघांमध्ये आरोप-प्रत्यारोप सुरू आहेत. याबाबत विचारले असता उपमुख्यमंत्री शिंदे म्हणाले, शिवसेनेचे (शिंदे) पुणे महानगरप्रमुख, माजी आमदार रवींद्र धंगेकर

काम करणारा कार्यकर्ता आहे.

अन्यायाविरोधात लढणारा कार्यकर्ता आहे. महायुतीत दंगा करायचा नाही, असे मी त्यांना सांगितले आहे. तो विषय आता संपला आहे. धंगेकर यांना ज्या गोष्टीची माहिती मिळाली, त्यावर ते बोलले आहेत. शेवटी महायुती आहे. विरोधाकांच्या हातात कोणतेही कोलीत द्यायचे नाही, असे धंगेकर यांना सांगितले आहे. हा विषय संपल. आळंदीत आल्यावर मनाला समाधान मिळते. मुख्यमंत्री असताना अनेक वेळा आलो आहे. आताही सातत्याने येत आहे. आज

भक्त निवासाचे भूमिपूजन झाले. चांगल्या दजाचे भक्त, घाट निवास होईल. वारकऱ्यांची मोठी सोय होईल. इंद्रायणी नदी प्रदूषणमुक्त करण्यावर काम सुरू आहे. राज्य शासनाने हा मुद्दा गांभीर्याने घेतला आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली एक सादरीकरण झाले आहे. इंद्रायणी नदी प्रदूषणमुक्त करणे हे आमचे प्रमुख काम आहे. प्रदूषणमुक्त इंद्रायणी नदी करण्यासाठी जे काही करावे लागेल ते केले जाईल, असेही शिंदे म्हणाले.

औरंगाबाद रेल्वेस्थानकाला मिळाले नवे नाव छत्रपती संभाजीनगर रेल्वेस्थानक' नावाला केंद्राची मंजुरी

महासागर प्रतिनिधी, छत्रपती संभाजीनगर, दि. २६ : केंद्रीय गृह मंत्रालयाने औरंगाबाद रेल्वे स्थानकाच्या 'छत्रपती संभाजीनगर रेल्वेस्थानक' अशा नामांतराला मंजुरी दिली आहे. त्यामुळे आता या रेल्वेस्थानकाच्या नावापुढील 'औरंगाबाद' हे नाव मिटवून 'छत्रपती संभाजीनगर' हे नाव लिहिले जात आहे. केंद्राने २०२२ मध्ये औरंगाबाद शहराचे नाव बदलून छत्रपती संभाजीनगर करण्यास मान्यता दिली होती. आता, रेल्वे स्थानकाचे नाव बदलल्यानंतर ही प्रक्रिया पूर्ण झाली आहे.

महायुती सरकारने सत्तेत येताच औरंगाबादचे नामकरण छत्रपती संभाजीनगर असे केले होते. त्यानंतर महसुली नोंदीतही तसा बदल करण्यात आला होता. पण रेल्वेस्थानकाचे नाव अजूनही औरंगाबाद असेच होते.

अखेर केंद्रीय गृह मंत्रालयाने औरंगाबाद रेल्वेस्थानकाचे नावही नव्या बदलानुसार छत्रपती संभाजीनगर रेल्वेस्थानक करण्याचा प्रस्तावाला मंजुरी दिली आहे. त्यानुसार हे नाव बदलण्यासाठी युद्धपातळीवर काम केले जात आहे. सध्या रेल्वेस्थानकावरील औरंगाबाद हे नाव पुसून त्या जागी छत्रपती संभाजीनगर असे नाव टाकण्यात येत आहे. दक्षिण मध्ये रेल्वेने या बदलाची पुष्टी केली आहे.

यासंबंधीच्या अधिकृत सूचनेत असे

डिजिटल ट्रॅकिंगद्वारे औषधातील विषारी सायनांवर सरकारचा कडक लगाम!

महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २६ : देशातील औषधनिर्मिती प्रक्रियेत वापरल्या जाणाऱ्या धोकादायक सॉल्व्हेंट्सच्या पुरवठा साखळीवर आता सरकारने डिजिटल नियंत्रण आणले आहे. ड्रग कंट्रोलर जनरल ऑफ इंडिया (डिसीजीआय) ने ऑनलाईन नॅशनल ड्रग्स लायसन्सिंग सिस्टीम या डिजिटल पोर्टलवर उच्च-जोखमीच्या सॉल्व्हेंट्सच्या पुरवठा आणि गुणवत्तेवर डिजिटल मॉनिटरिंग सिस्टीम लागू करण्याचे निर्देश जारी केले आहेत.

ग्लायकॉल यांच्या पुरवठा साखळीवर आणि गुणवत्तेवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी ओपनडीएलएस पोर्टलवर स्वतंत्र डिजिटल मॉनिटरिंग सिस्टीम विकसित करण्यात आली आहे. या सिस्टीमद्वारे प्रत्येक उत्पादकाला त्यांच्या उत्पादनाच्या बॅचचा तपशील, प्रमाण आणि विक्रीस गेलेल्या विक्रेत्यांची नोंद ओपनडीएलएसवर अपलोड करावी लागेल. जर एखाद्या उत्पादकाकडे आधीच परवाना असेल, तर त्यालाही जुना परवाना नव्यवस्थापन अंतर्गत डिजिजीमुळे २० पेक्षा अधिक बालकांचा मृत्यू झाल्याची घटना केंद्रीय औषध नियंत्रण संस्था आणि आरोग्य मंत्रालयासाठी धोक्याची घंटा ठरली. त्यानंतर सर्व राज्यांना औषधांच्या गुणवत्तेची पडताळणी आणि बालरोगांसाठीच्या सिरपच्या तर्कसंगत वापरावर देखरेख ठेवण्याचे निर्देश देण्यात आले. याच पार्श्वभूमीवर केंद्राने शेड्युल एम अंतर्गत औषध कारखान्यांच्या

तपासणीसाठी व्यापक मोहीम सुरू केली आहे.

ओपनडीएलएस हे सीडॅक (सेंटर फॉर डेव्हलपमेंट ऑफ अॅडव्हान्स कॉम्युनिंग) आणि सीडीएससीओ यांच्या संयुक्त प्रयत्नातून विकसित केलेले एक एकात्मिक डिजिटल पोर्टल आहे. हे पोर्टल देशभरातील औषध व सौंदर्यप्रसाधन पसऱ्यांसाठी सिंगल विंडो प्रणाली म्हणून कार्य करते. या नव्या सुधारणा लागू झाल्यानंतर, देशातील सुमारे ८०० सॉल्व्हेंट उत्पादक व ५००० औषध उत्पादक कंपन्यांना यावर नोंदणी करावी लागणार आहे. भारताची औषध निर्यात जवळपास २.२ लाख कोटी रुपयांची असून जगभरातील २०० देशांमध्ये औषध पुरवठा केला जातो. या पार्श्वभूमीवर औषधाची गुणवत्ता हा कळीचा मुद्दा असून यात काही कमतरता आढळल्यास निर्यातीवर विपरित परिणाम होऊ शकतो. जागतिक आरोग्य संघटनेच्या २०२४ च्या अहवालानुसार भारतात तयार झालेल्या औषधांपैकी ५ टक्के उत्पादने गुणवत्ता चाचणीत अपयशी ठरतात.

अनेक राज्यात औषध कंपन्यांमध्ये प्रमाणीकरणाच्या कामात ऱ्हुटी आढळून आल्या आहेत तर गुणवत्तापूर्ण औषधाअभावी २०२४ मध्ये देशात ३५० पेक्षा जास्त गंभीर विषबाधा प्रकरणे नोंदविण्यात आली आहेत. या पार्श्वभूमीवर डीसीजीआयने सर्व उत्पादकांना सूचित केले आहे की कोणतेही सॉल्व्हेंट किंवा सिरप या डिजिटल नियमांचे पालन न करता बाजारात आणले जाऊ नयेत.

डीपीआयएफएफचे सीईओ अभिषेक मिश्रावर बलात्काराचा गुन्हा

महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २६ : दादासाहेब फाळके इंटरनॅशनल फिल्म फेस्टिव्हलचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अभिषेक मिश्रा यांच्या अडचणीत मोठी वाढ झाली आहे. त्यांच्याविरुद्ध मालवणी पोलीस ठाण्यात बलात्कार आणि लैंगिक अत्याचाराचा गंभीर गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, या वषातील मिश्रा यांच्यावरील बलात्काराचा हा दुसरा खटला आहे.

मालाड येथील मालवणी पोलीस ठाण्यात अभिषेक मिश्रा यांच्याविरुद्ध २३ ऑक्टोबर २०२५ रोजी भारतीय न्याय संहितेच्या कलम ६९ (बलात्कार) आणि ३५१(२) (लैंगिक अत्याचार) अंतर्गत गैर-जामीनवात्र गुन्हे नोंदवले गेले आहेत. पीडित महिलेने तक्रारीत म्हटले आहे की, २०२१ पासून मिश्रा यांनी तिच्यावर वारंवार बलात्कार आणि शारीरिक अत्याचार केला. मिश्रा हे स्वतःला 'क्लास-१ सरकारी अधिकारी' भासवत असत आणि भारत सरकारचे चिन्ह व लाल बीकन असलेली गाडी वापरत होते, ज्यामुळे तो खरा सरकारी

अधिकारी असल्याचा विश्वास बसला.

याच विश्वासाचा गैरफायदा घेत मिश्रा यांनी लग्नाचे खोटे आश्वासन दिले, खासगी छायाचित्रे सार्वजनिक करण्याची धमकी दिली, तसेच वॉडलाईमफोन आणि उच्च राजकीय संपर्काच्या माध्यमातून पीडितेला धमकावल्याचे एफआयआरमध्ये नमूद आहे.

सुरक्षेच्या भीतीने आपण बराच काळ मोन बाळगल्याचे पीडितेने पोलिसांना सांगितले. विशेष म्हणजे, मे २०२५ मध्ये अंबोली पोलीस ठाण्यात एका दुसऱ्या महिलेने मिश्रा यांच्याविरुद्ध बलात्कार आणि खंडणीचा गुन्हा दाखल केला होता.

महिला डॉक्टर आत्महत्या प्रकरणात दुसरी अटक

महासागर प्रतिनिधी, सातारा, दि. २६ : फलटण उपजिल्हा रुग्णालयातील महिला वैद्यकीय अधिकार्याच्या आत्महत्येप्रकरणी फरार झालेला पोलिस उपनिरीक्षक गोपाळ बर्दने शनिवारी रात्री उशिरा शरण आला. तपसूवी दुसरा संशयित प्रशांत बनकरला शुक्रवारी रात्री अटक करण्यात आली. सध्या या दोघांचीही पोलिसांकडून कसून नोंद घेतली जात आहे. दुसरीकडे, या आत्महत्या प्रकरणात संपूर्ण महाराष्ट्रात मोठा रोष व्यक्त केला जात आहे.

भूट डॉक्टर फलटणला ज्यांच्या घरात मारहाण करून राहत होती, त्याचा प्रशांत बनकर हा मुलगा आहे. न्यायालयाने त्याला तीन दिवसांची पोलिस कोठडी सुनावली. डॉक्टर महिलेने आत्महत्येपूर्वीच्या सुसाइड नोटीमध्ये पोलिस उपनिरीक्षक बर्दनेला माज्यावर ४ वेळी अत्याचार केला, असे म्हटले होते. तो फरार झाला होता. त्याचा शोध सुरू असताना तोच शरण आला. दुसरीकडे या प्रकरणात भाजपचे माजी खासदार रणजितसिंह निंबाळकर यांच्या गुन्हात अटक करण्याची धमकी देऊन ९४ हजार अमेरिके डॉलर म्हणजे भारतीय चलनातील सुमारे ८४ लाख रुपये लंपास केले.

दुसऱ्या आला होता. तुमच्या क्रेडीट कार्डावर वापर करून बंदूक विकत घेण्यात आली आहे, असे सांगण्यात आले. मात्र हा फसवणूकीचा प्रकार असल्याचे वाटून तिने तो मोबाईल क्रमांक ब्लाॅक केला होता. त्यानंतर लगेच दुसऱ्या दिवशी भारतातील मोबाईल क्रमांकावरून दूरध्वनी आला. दिल्ली सायबर क्राईम मधून बोलताय असे फोन करणाऱ्या व्यक्तीने सांगितले. नरेश गोयल यांनी केलेल्या २.५८ मिलियनच्या घोटाळ्यात नाव असल्याचे तिला सांगण्यात सांगितले. मनी लॉडिंगचा गुन्हा दाखल करून अटक केली जाईल अशी धमकी दिली. त्यानंतर सायबर भामट्याने व्हिडियो कॉल करून नकली पोलीस ठाण्याचा देखावा तयार केला होता. त्यामुळे खरंच दिल्ली गुन्हे शाखेचे पोलीस असतील असे तिला वाटले होते. आरोपींनी मग या तरुणीला जाळ्यात ओढायला सुरुवात केली. तिला व्हिडिओ कॉल करून डिजिटल अरेस्ट केल्याचे सांगितले.

दुसऱ्या आला होता. तुमच्या क्रेडीट कार्डावर वापर करून बंदूक विकत घेण्यात आली आहे, असे सांगण्यात आले. मात्र हा फसवणूकीचा प्रकार असल्याचे वाटून तिने तो मोबाईल क्रमांक ब्लाॅक केला होता. त्यानंतर लगेच दुसऱ्या दिवशी भारतातील मोबाईल क्रमांकावरून दूरध्वनी आला. दिल्ली सायबर क्राईम मधून बोलताय असे फोन करणाऱ्या व्यक्तीने सांगितले. नरेश गोयल यांनी केलेल्या २.५८ मिलियनच्या घोटाळ्यात नाव असल्याचे तिला सांगण्यात सांगितले. मनी लॉडिंगचा गुन्हा दाखल करून अटक केली जाईल अशी धमकी दिली. त्यानंतर सायबर भामट्याने व्हिडियो कॉल करून नकली पोलीस ठाण्याचा देखावा तयार केला होता. त्यामुळे खरंच दिल्ली गुन्हे शाखेचे पोलीस असतील असे तिला वाटले होते. आरोपींनी मग या तरुणीला जाळ्यात ओढायला सुरुवात केली. तिला व्हिडिओ कॉल करून डिजिटल अरेस्ट केल्याचे सांगितले.

डिजिटल अरेस्ट मध्ये तरुणीने गमावले ८४ लाख रुपये

महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. २६ : आभासी कैद अर्थात डिजिटल अरेस्ट या सायबर फसणुकीचे प्रकार दिवसेंदिवस वाढत आहे. भारतातील उच्चपदस्थ लोकां या फसवणुकीला बळी पडत असतात. मात्र प्रथमच अमेरिकेत राहणारी ३३ वर्षीय तरुणी डिजिटल अरेस्टच्या जाळ्यात फसली आहे. भारतातील सायबर भामट्यांनी तिला मनी लॉडिंगच्या गुन्हात अटक करण्याची धमकी देऊन ९४ हजार अमेरिके डॉलर म्हणजे भारतीय चलनातील सुमारे ८४ लाख रुपये लंपास केले.

३३ वर्षीय तक्रारदार तरुणी ही बोरीवलीत राहते. ती सॉफ्टवेअर डेव्हलपर म्हणून काम करते. मागील ७ वर्षांपासून ती अमेरिकेच्या न्यू जर्सी शहरात नोकरी करते. तिच्या मनी लॉडिंगच्या गुन्हात अटक करण्याची धमकी देत आभासी कैदेत ठेवण्यात आले होते.

मागील आठवड्यात या तरुणीला एका

**त अवकाळी पावसामुळे नुकसानग्रस्त
१७ लाखांहून अधिक निधी मंजूर
करण्याचे आवाहन!**

पावसामुळे तालुक्यातील एकूण १९०४ शेतकऱ्यांचे ५७१ हेक्टर वरील धान पिकांचे नुकसान झाले होते. या नुकसानीपोटी शासनाकडून ९७ लाख, ७०० रुपये (९७,०७,००० रु.) इतका निधी मंजूर करण्यात आला आहे. हा निधी लवकरात लवकर नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा व्हावा यासाठी पुढील कारवाई राहू द्यावी आहे.

यासाठी आवश्यक असलेले केवायसी (KYC) यादी संबंधित तलाठी आणि संगणक केंद्राक पाठविण्यात आली आहे.

नायब तहसीलदार श्री. धर्मा यांनी नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना आवाहन केले आहे की, त्यांना तत्काळ संबंधित तलाठी किंवा संगणक केंद्राकडे जाऊन आपले केवायसी प्रक्रिया पूर्ण करवावे जेणेकरून त्यांना मंजूर झालेले नुकसान भरपाईची रक्कम वेळेवर मिळू शकेल.

जागतिक दृक्श्राव्य वारसा दिन : समाजाच्या सामाजिक-सांस्कृतिक स्मृतींचे संवर्धन

२७ ऑक्टोबर हा दिवस दरवर्षी जगभरात जागतिक दृक्श्राव्य वारसा दिन (World Day for Audiovisual Heritage) म्हणून साजरा केला जातो. या दिवसाची स्थापना युनेस्कोने २००५ साली केली. त्यामागचा प्रमुख हेतू म्हणजे मानवजातीच्या दृक्श्राव्य वारशाचे संवर्धन, संरक्षण आणि पुनरुज्जीवन करणे. चलचित्रे, ध्वनिमुद्रिका, रेडिओ कार्यक्रम, दूरदर्शन वार्तापत्रे, माहितीपट, लोककलेवरील दृश्य-दस्तऐवज, डिजिटल संग्रह हे सर्व मानवाच्या सामाजिक प्रवासाचे मौल्यवान दस्तऐवज आहेत. आधुनिक समाजातील संवाद, विचार, भावभावना, संस्कृती, आणि सामाजिक परिवर्तन यांचे प्रतिबिंब या दृक्श्राव्य माध्यमांमध्ये दिसते. त्यामुळे या वारशाचे जतन करणे हे केवळ सांस्कृतिकच नव्हे, तर सामाजिक ओळख जपण्याचे कार्य आहे.

दृक्श्राव्य वारसा म्हणजे केवळ कलात्मक निर्मिती किंवा मनोरंजनाचे साधन नव्हे; तो समाजाच्या स्मृतींचा आणि अनुभवांचा भांडार आहे. समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून पाहता, प्रत्येक समाजाची ओळख ही त्याच्या साहित्यिक स्मृतींचा आधारित असते. ज्या समाजाने आपला वारसा जतन केला नाही, तो समाज कालांतराने विस्मृतीत जातो. दृश्य आणि श्राव्य माध्यमे ही स्मृतींची सजीव रूपे आहेत. १९व्या शतकाच्या उत्तरार्धात छायाचित्रण आणि चलचित्रांचा उदय झाला. २०व्या शतकात रेडिओ, टेपरेकॉर्डर, दूरदर्शन आणि नंतर संगणक व इंटरनेट या नव्या माध्यमांनी मानवी संवादपद्धतीत आमूलाग्र बदल घडवले. या सर्व माध्यमांनी इतिहासाचे, संस्कृतीचे आणि सामाजिक परिवर्तनाचे चित्रण केले, परंतु त्याचे वेळी त्यांचे संवर्धन न झाल्यास ते नष्ट होण्याचा धोका निर्माण झाला. म्हणूनच युनेस्कोने जगभरातील दृक्श्राव्य वारसा जतन करण्याचे आवाहन केले आहे.

संत शिरोमणी नामदेव महाराज

संत शिरोमणी नामदेव महाराज यांची काल २६ ऑक्टोबर रोजी जवळी होती. संत शिरोमणी नामदेव महाराज यांचा जन्म २६ ऑक्टोबर १२७० रोजी हिंगोली जिल्ह्यातील नरसी गावात एक गरीब शिंपी कुटुंबात झाला. त्यांच्या वडिलांचे नाव दामाशेठी तर मातेचे नाव गोनाई असे होते. त्यांना एक बहिणही होती तिचे नाव आऊबाई असे होते. वयाच्या ११ व्या वर्षी त्यांचा विवाह राजाबाईशी झाला. त्यांना चार मुले व एक मुलगी होती. मुले, मुली, सुना, नातवंडे असा मोठा परिवार असणारे नामदेव महाराज मात्र विठ्ठल भक्तीत लीन असायचे. लहानपणापासूनच नामदेव विठ्ठलमय झाले होते. विठ्ठल हेच त्यांच्यासाठी सर्वकाही होते. देव, आईबाप, गुरू, सखासोय्या, स्वामी तोच होता. विठ्ठल भक्तीत ते इतके लीन असायचे की साक्षात विठ्ठल त्यांना भेटायला यायचे असे म्हणले जाई. त्यांच्या हठ्ठपायी विठ्ठलाने त्यांच्या घरी येऊन दुधाच्या नैवेद्याचे सेवन केले होते अशी आख्यायिका प्रसिद्ध आहे. एकदा एका कुत्र्याने त्यांच्या घरी येऊन रिकामी वाटी पळवली तेव्हा तेव्हा कुत्र्याला भूक लागली असून वाटीत तर काहीच नाही म्हणून ते कुत्र्याच्या मागे सुकी भाकर आणि तुपाची वाटी घेऊन द्यावेला देण्यासाठी त्याच्या मागे धावत होते. लहानवयातच स्वाभिपूनी परमेश्वर ही भावना त्यांच्यात दिसून आली. लहानपणापासूनच विठ्ठलाचे भक्त असलेल्या नामदेवांनी सत्य समजून घेण्यासाठी वेदज्ञ ब्राह्मणांकडे हेलपाटे मारले पण नामदेव हे शुद्ध जातीचे असल्याने त्यांना ब्रह्म जाणून घेण्याचा अधिकार नाही असे सांगून त्यांना ज्ञान घेण्यापासून रोखण्यात आले. तेव्हा त्यांनी भक्तीतून थेट परमेश्वराला आधार मानून स्वतःच बुद्धीचा कस लावत विश्वाचे सत्य समजून घेण्याचा प्रयत्न केला. त्याचाच एक भाग म्हणून ते लंगोटी नेसून चंद्रभागेच्या वाळवंटात कीर्तन करत संतविचारांचा प्रसार करू लागले. ही बाब त्यांना स्वतःच शोधायची होती. त्यातून साधनेची नवीनवी साधने निर्माण होऊ लागली. श्रोत्यांनाही समजून घेणारी वारकरी सामूहिक कीर्तनाची मुहूर्तमेढ त्यांनीच रोवली. त्यासाठी त्यांनी अभंग

समाजाच्या इतिहासाचे आणि संस्कृतीचे जतन हे फक्त पुस्तकांद्वारे शक्य नाही; दृक्श्राव्य माध्यमे त्या अनुभवांना जिवंत ठेवतात. भारतातील सामाजिक आणि सांस्कृतिक प्रवासाचा विचार केला तर १९१३ साली दादासाहेब फाळके यांनी तयार केलेला राजा हरिश्चंद्र हा चित्रपट भारतीय दृक्श्राव्य वारशाचा प्रारंभिकदृष्टी ठरला. या चित्रपटाने केवळ भारतीय चित्रपटसृष्टीची सुरुवात केली नाही, तर समाजातील नैतिक मूल्यांची अभिव्यक्तीही केली. पुढील काळात स्वातंत्र्यसंग्राम, राष्ट्रनिर्मिती, ग्रामीण पुनर्रचना, औद्योगिकीकरण, स्त्री-पुरुष समता, जातीविरोधी चळवळी आणि सामाजिक न्याय या विषयांवर तयार झालेल्या चित्रपटांनी आणि रेडिओवरील कार्यक्रमांनी भारतीय समाजाचा जिवंत इतिहास निर्माण केला. आकाशवाणी, दूरदर्शन, वृत्तपट आणि माहितीपट हे समाजाच्या सामाजिक आणि सांस्कृतिक परिवर्तनाचे साक्षीदार ठरले. समाजशास्त्राच्या दृष्टीने दृक्श्राव्य वारसा हे सामाजिक परिवर्तनाचे आणि सामूहिक स्मृतींचे शक्तिशाली माध्यम आहे. दृश्य आणि श्राव्य साधनांद्वारे समाज स्वतःची ओळख निर्माण करतो, बदलत्या मूल्यांना प्रतिसाद देतो आणि सामाजिक वास्तवाचे प्रतिबिंब दाखवतो. समाजशास्त्रज्ञ मॉरिस हाल्बवाच्स (Maurice Halbwachs) यांनी मांडलेल्या सामूहिक स्मृती (Collective Memory) या संकल्पनेनुसार, समाजाचे अस्तित्व हे त्याच्या सामूहिक स्मृतींवर आधारित असते. त्या स्मृती दृक्श्राव्य माध्यमांद्वारे जिवंत राहतात. एखाद्या समाजाने आपल्या भूतकाळातील अनुभव, संघर्ष, विचार, आणि भावनिक क्षण जतन केले, तर तो समाज आपली ओळख टिकवू शकतो. परंतु ही स्मृती नष्ट झाली, तर समाज आपल्या मूळपासून तुटतो. त्यामुळे दृक्श्राव्य वारसा जतन करणे म्हणजे सामूहिक स्मृतींचे संरक्षण होय.

दृक्श्राव्य साधनांचे समाजशास्त्रीय महत्त्व यामध्ये तीन पैलू आहेत. पहिला म्हणजे संस्कृतीचे संवर्धन. लोककला, पारंपरिक गाणी, नृत्य, नाटक, लोककथा, बोलीभाषा आणि लोकगीतांच्या ध्वनिमुद्रिका समाजाच्या सांस्कृतिक अस्तित्वाचे प्रतीक आहेत. महाराष्ट्रातील भारूड, लावणी, तमाशा, गोंधळ, कीर्तन आणि लोकनाट्य या परंपरांचे जतन केवळ लिखित स्वरूपात नव्हे तर दृक्श्राव्य माध्यमांतून होणे आवश्यक आहे. दुसरा पैलू म्हणजे इतिहासाचे दस्तऐवजीकरण. चित्रफिती, रेडिओ भाषणे, माहितीपट आणि वार्ताकन ही समाजातील बदलांची नोंद ठेवतात. महात्मा गांधीजी, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची भाषणे, स्वातंत्र्यसंग्रामातील चलचित्रे, स्वातंत्र्यानंतरची दृश्ये, किंवा ग्रामीण विकासाच्या योजनांवरील माहितीपट ही सर्व उदाहरणे समाजाच्या ऐतिहासिक आणि राजकीय प्रवासाचे पुरावे आहेत. तिसरा पैलू म्हणजे सामाजिक परिवर्तनाचे प्रतिबिंब. चलचित्रे आणि रेडिओ कार्यक्रमांनी स्त्रीवाद, जातीय विषमता, आर्थिक विषमता, शिक्षण आणि पर्यावरण यांसारख्या विषयांवर चर्चा घडवली. सत्यजित रे, बिमल राय, श्याम बेनेगल यांसारख्या दिग्दर्शकांच्या कलाकॄती समाजातील संघर्ष आणि परिवर्तनाचे समाजशास्त्रीय विश्लेषण साकार करतात. तथापि, या मौल्यवान वारशासमोर गंभीर आव्हाने उभी आहेत. दृक्श्राव्य सामग्री जतन करणे हे तांत्रिक दृष्ट्या आणि आर्थिकदृष्ट्या अत्यंत गुंतागुंतीचे कार्य आहे. जुने चित्रपट सेल्युलॉइड फिल्मवर बनलेले असल्याने ते रासायनिक प्रक्रियेमुळे नष्ट होतात. ध्वनिमुद्रिका, टेप्स आणि व्हिडिओ कॅसेट्स कालांतराने खराब होतात. अनेक मौल्यवान

डॉ. राजेंद्र बघाटे

विस्मरण समाजाच्या सामूहिक स्मृतींना गळ लावते. आजच्या डिजिटल युगात दृश्य-श्राव्य सामग्रीची निर्मिती प्रचंड प्रमाणात होत आहे. प्रत्येकजण आपल्या मोबाईल फोनवर व्हिडिओ तयार करतो, आवाज रेकॉर्ड करतो, आणि सोशल मीडियावर शेअर करतो. परंतु ही सामग्री क्षणभंगुर असते. काही दिवसांत ती नष्ट होते, डिलीट होते किंवा सर्व्हर क्रॅशमुळे हरवते. समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून पाहता, ही डिजिटल विस्मृती आपल्या काळाची एक नवी शोकांतिका आहे. भविष्यकालीन संशोधकांना आजचा काळ समजून घ्यायचा असल्यास या काळातील दृश्य-श्राव्य नोंदी आवश्यक असतील. त्यामुळे डिजिटल सामग्रीचे दस्तऐवजीकरण आणि सुरक्षित संग्रहण हे आज अत्यंत गरजेचे आहे.

युनेस्कोमार्फत २००५ मध्ये २७ ऑक्टोबर हा दिवस अधिकृतपणे जागतिक दृक्श्राव्य वारसा दिन म्हणून घोषित करण्यात आला. युनेस्कोच्या "Memory of the World Programme" या उपक्रमांतर्गत जगभरातील मौल्यवान दृक्श्राव्य कागदपत्रांचे डिजिटल स्वरूपात संवर्धन केले जाते. भारतातील महत्त्वा गांधीजी, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या चित्रफिती, भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीवरील ध्वनिमुद्रिका, आणि आकाशवाणी वारसा संग्रह हे या कार्यक्रमाचा भाग आहेत. या प्रयत्नांमुळे समाजातील ऐतिहासिक आणि सांस्कृतिक घटक पुढील पिढ्यांपर्यंत पोहोचतील. भारतात सरकारने २०१७ मध्ये National Digital Preservation Programme सुरू केले, ज्याद्वारे देशातील दृक्श्राव्य वारशाचे डिजिटल जतन करण्याचे उद्दिष्ट आहे. नॅशनल फिल्म आर्काईव्ह ऑफ इंडिया (NFAI) ने अनेक चित्रपटांचे पुनरुज्जीवन केले आहे. तसेच Film Heritage Foundation, Indira Gandhi National Centre for the Arts आणि विविध विद्यापीठेही या क्षेत्रात कार्यरत आहेत. आकाशवाणी आणि दूरदर्शनने आपल्या जुन्या ध्वनिमुद्रिका आणि कार्यक्रमांचे डिजिटल रूपांतरण सुरू केले आहे. परंतु ग्रामीण आणि स्थानिक लोककलेवरील ध्वनिचित्र नोंदी अजूनही अपुऱ्या आहेत. त्यामुळे राज्यस्तरीय आणि स्थानिक पातळीवर ग्रामीण व आदिवासी संस्कृतीचे दस्तऐवजीकरण आवश्यक आहे. शैक्षणिक क्षेत्रात दृक्श्राव्य वारशाचे महत्त्व अपार आहे. शिक्षण प्रक्रियेत दृक्श्राव्य माध्यमांचा वापर विद्यार्थ्यांना समाज आणि संस्कृती समजून घेण्यासाठी प्रभावी ठरतो. इतिहास, समाजशास्त्र, मानववंशशास्त्र, आणि लोकसंस्कृतीच्या अभ्यासात चलचित्रे आणि ध्वनिमुद्रिका या संशोधनाच्या प्रमुख

साधनांपैकी एक आहेत. त्यामुळे दृक्श्राव्य वारशाचे जतन हे शिक्षणक्षेत्रातील गुंतवणुकीचा भाग असला पाहिजे. समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून पाहता, दृक्श्राव्य वारसा म्हणजे समाजाच्या आत्म्याचे दृश्य-श्राव्य प्रतिबिंब आहे. तो समाजाच्या भावनांचा, संघर्षांचा आणि आकांक्षांचा साक्षीदार आहे. आपण जर या वारशाचे जतन केले नाही, तर आपल्या संस्कृतीची आणि सामाजिक ओळखीची मुळे हरवतील. २७ ऑक्टोबरचा हा दिवस आपल्याला स्मरण करून देतो की स्मृतींचे जतन म्हणजेच संस्कृतीचे जतन आणि संस्कृतीचे रक्षण म्हणजेच समाजाचे अस्तित्व टिकवणे. आज आपल्यासमोर सर्वात मोठे आव्हान म्हणजे या वारशाबद्दल जागरूकता निर्माण करणे. प्रत्येक नागरिकाने आपल्या घरातील, गावातील, किंवा संस्थेतील जुने ध्वनिचित्र दस्तऐवज जतन करण्याचे प्रयत्न केला पाहिजे. प्रत्येक राज्याने आणि शैक्षणिक संस्थांनी स्थानिक पातळीवर दृक्श्राव्य वारसा संकलन केंद्रे स्थापन करणे आवश्यक आहे. समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून हे केवळ सांस्कृतिक उपक्रम नसून सामाजिक जबाबदारीचे प्रतीक आहे. कारण समाजाची ओळख त्याच्या स्मृतींवर उभी असते, आणि या स्मृतींची जपणूकच त्याच्या टिकाऊ अस्तित्वाची हमी देते. म्हणूनच, जागतिक दृक्श्राव्य वारसा दिन हा केवळ औपचारिक सण नसून आपल्या सामूहिक स्मृतींचे जतन करण्याची आणि समाजाच्या सांस्कृतिक ओळखीचे रक्षण करण्याची आठवण करून देणारा दिवस आहे. आपण या वारशाचे संवर्धन केले तर आपल्या पुढील पिढ्यांना इतिहासाचा, संस्कृतीचा आणि मानवी समाजाच्या उत्क्रांतीचा खरा अनुभव घेता येईल. हा वारसा म्हणजे आपली ओळख, आपली स्मृती आणि आपला आत्मा होय, जो प्रत्येक समाजाच्या अस्तित्वाचा आधार आहे.

नियतीचा नटसम्राट !

घर देता का घर ? या व्याकुळ अवस्थेत एक महानायक आपल्या आयुष्यातील शेवटच्या टप्प्यावर आपल्या पत्नीसह विनवणी करणारा एक बाप... अक्षरशः होतास होतो.... जो अनेक व्यासपीठ गाजवीत, असंख्य प्रेक्षकांच्या मनात घर करणारा कलाकार मात्र आपल्या कुटुंबातील सदस्यांनी दिलेल्या अनेकसर्गिक वागणुकीतून आपलं दुःख व्यक्त करताना विनवणी चा प्रसंग बघतांना अक्षरशः डोळ्यात पाणी येत... ही कल्पना जरी मनात आली तरी अश्रूंचा बांध फुटावा इतका त्रास मनाला होतो जो व्यक्ती तहान भूक विसरून आपल्या कुटुंबातील सदस्यांच्या जीवनात आकार देतो तो जेव्हा खचतो तेव्हा मात्र आपल्या डोळ्यांत व हृदयात अतीव दुःख होतांना चा हा प्रसंग भावविश्व केल्याशिवाय राहत नाही जो कुसुमाग्रज यांच्या लेखणीतून साकारत असतांना नटसम्राट, असा नट होणे नाही या भूमिकेला न्याय देणारे अभिनेता नाना पाटेकर यांनी मात्र प्रेक्षकांची मने जिंकतो... साहजिकच हा नटसम्राट आपल्या अवती भवती समाजात अनेक ठिकाणी बघायला मिळतो तेव्हा ह्या समाजातील अनेक व्यक्तींची कीवही येते व तितकच घुणा ही येते गेल्या चाळीस वर्षांच्या आपल्या रंगभूमीवर अधिराज्य गाजविणाऱ्या ह्या कलाकार रंगभूमीतून निवृत्त होतांना आपल्या कुटुंबासोबत मित्र परिवारात अत्यंत आनंदित होऊन हा अभिनयाचा मोठया मनाचा राजा आपलं स्वतःच घर हे मुलाच्या नावावर व उरलेली संपत्ती ही मुलीच्या नावावर करून आपल्या अभिनयाच्या कहाण्या व आपला रंगमंच त्याचे किस्से गिरवत असतांना आयुष्यातील शेवटच्या टप्प्यावर असा काही अनुभव येईल याचा थांगपत्ता नसलेला हा नटसम्राट.....! आयुष्यातील खऱ्या जीवनाचा

रंगमंच हाताळताना पत्नी चा हाथ हातात धरून आपल्या व्यक्ता दुःख व्यक्त करताना किंचितही मुलांवर रोष व्यक्त न करता निघून जातो स्वतःच्या या घरट्यातून रात्रीच्या त्या काळोखात , प्रचंड विजेच्या गडगडातात स्वतःच्या आठवणी ते किस्से मनात व अश्रु नयनाने थकलेल्या या पावलांच्या जोरावर स्वाभिमान नटसम्राट निघतोदूरवरजगावं की मरावं हा एकच प्रश्न घेऊन? ह्या दुनियेच्या उकिरड्यावर खरकट्या पत्रावलीचा तुकडा होऊन ..जगावं बेशरम लाचार आनंदानं ? का फेकून धावा देहाच लखतर मृत्यूच्या काळ्याशार होहामधे ? आणि कशा शेवट सर्वांचा एकाच घराने ? ही बोलण्याची परिस्थिती येणे म्हणजे कर्तव्य शून्य, औलाद व उपकाराची जाण नसलेली पिढी यामुळे जीवनाच्या आनंदमयी अंतिम टप्प्यावर नरक यातना मनाला व शरीराला देणारी वंशाचे दिवे हवे करयाला ? त्या पैशा नसलेली बरी माझा तुझा ह्याचा अन त्याचाही मृत्यूच्या महासर्पाने जीवनाला असा डंख मारावा.... असा विचार व्यक्त करताना हा नायक मनाने खऱ्या आपल्या या जीवनाला लाचारी , बेशरम मानू की शेवट व्हावा जगण्याचा तुझ्या व माझ्या साक्षीने..... अभिनयाची सवय असणारा हा कलाकार मात्र वैयक्तीक जीवनात पारिवारिक एकटेपणाचा बळी होतांना या खऱ्या खऱ्या पात्राला न्याय न देता थेट परमेश्वर राला विनवणी करतो इतका मनावर घाला घालणारे खरच आपली जणपत वाटत नाही इतकी क्रूर वागणारी ही पिढी आपलीच का ? हा प्रश्न मात्र निवृत्तीच्या पुढे मांडतांना कित्येक उन्हाळे पावसाळे पाहणारा हा नटसम्राट तुटून जातो कलाकाराचं जीवन हे कौटुंबिक त्याग व

सातत्यपूर्ण अभिनयाची जोड यावर असताना आपला परिवार आपल्या पत्नी च्या हवाली करून कौटुंबिक गरजा जाबजाबी पार पाडत ओढ ताण करीत दोन्ही बाजूंना जिंकणारा हा नटसम्राट मात्र वार्धक्य काळात आपल्याच कुटुंबातील मुलांनी दिलेल्या हीन वागणुकीतून जीवनाचा शेवट का करू नये यासाठी थेट परमेश्वराला साद घालतो खूप वाईट वेदना ह्या मनाच्या हृदयाच्या मानसिकतेला विवस करतातयात पुढे प्रतिष्ठा म्हणजे भाकड ओझं आहे कधी योग्यता नसतांना मिळते तर कधी नूक नसताना निघून जाते असाही विचार कलाकार करतो जो माय बापाच्या जीवावर आसेतु हिमालय प्रांतीची गरड झेप घेतो तेव्हा मात्र आपल्या पंखांना बळ शक्ती देणारे हे नटसम्राट मात्र आपल्या आयुष्यची सांज एकटेपणा विवंचना, आठवण, चिंता व पसच्याताप यात घालवून वृद्धाश्रम किंवा केअर टेकर यांच्या भिस्तीवर जगताना आज आपण समाजात पहात आहोत मानवी आयुष्य हे क्षणभंगुर आहे इथे कुणाचाच भवसावा नाही नाही ही जिवंतपणी सांभाळली, जोपासली, रुजविली, निभावली, तर मनाच्या कप्प्यात व देवाच्या नजरेत आपण धन्य झालो असे आहे, जीवतपनी केलेली मातृ पितृ सेवा , वृद्धसेवा ही चारधामच्या पुण्यापेक्षा , मृत्यूनंतर केलेल्या पूजा अर्चा, पैशा कोटी कोटी पट फलदाही आहेत नंतर केलेली बुवाबाजी ही निव्वळ थोतांड, कर्मकांड, व समाजाला दाखवत असलेली देखावा आहे जिवंतपणी नुसता त्रास करून सन्मानाने वागणूक न देता मग तिसरा दिवस, दसवा, तेव्ही, चौदावि, पंधराव वषर्थादू, करून मोकळे व्हायचे व काही अनुचित घडले की पितरांना दोषी ठरवायचे, मग

पूजा अर्चा करून सर्व ठीक असा समज ... प्रथा थोडक्यात केल्या तरी चालतील पण जिवंतपणी व म्हातारपणी केलेली सेवा ही सर्वश्रेष्ठ आहे थोर संत गाडगेबाबा राठसंत तुकडोजी महाराज यांनी संपूर्ण जीवन लोकांचे डोळे हे आपल्या प्रबोधन व कीर्तनातून समाजाला जागृत केले जीवनात सर्वोत्तम धन म्हणजे संस्कार आहेत ज्या परिवारातील मुलांना लहानपणी पासून योग्य मूल्यशिक्षण, संस्कार, नात्यातील ओलावा समजला त्या परिवारात शेवटपर्यंत एक नाळ जुळते.... मुलं कीतीही म्हणत असली तरी त्यांच्या स्वाधीन पूर्ण संपत्ती करून मोकळं होऊ नये ही नटसम्राट जीवतपणी दाखवतांना जीवनात उतार वयात किती कलाटणी मिळते हेही आपण पाहिलं आहे....संपत्ती पैसा घर ही पुढच्या पिढीला नक्कीच मिळतेच ती सोबत घेऊन जाण्याची काही व्यवस्था नाही म्हणून प्राण असे पर्यंत त्या संपत्तीला पूर्ण सुपुर्द करून मोकळं न होता आपल्या मुलाबाळांच्या सोबत आनंदाने जगण्यासाठी आपली औलाद ही सुरवातीपासून विचारी, पोपकारी, कृतज्ञ कमी घडतील या साठी कायम प्रयत्नशील राहिल पाहिजे कारण आपली मुलं हीच आपली संपत्ती ,तेच आपले कर्तधरते अगदी शेवटचा स्वासा पर्यंतनाहीतर आपलाही नटसम्राट होऊन दुःख वाटचाला येईल का असा विचार मनात घर करेल!

उमेश ज्ञानेश्वर ईंझे
कृष्ण विहार, नागपूर
९५१८५७१३८
ikhe.soil@gmail.com

खरेदीला जातांना...!

खरचं आपल्याला खुप आनंद होत आहे कारण भूतकाळातील इतिहासापेक्षा भविष्यकाळाची स्वप्ने मला अधिक आवडते कारण यशस्वी होण्याचा सर्वात खात्रीदारक मार्ग म्हणजे जीवनात सकारात्मकेता अवलंब करून समाजातील लोकांना आनंद मिळून देणे होय. आता लवकरच दिवाळी, संक्रांत व इतर सणसुदीचे दिवस असल्यामुळे पूर्ण भारत देशात आनंदमय दिवस येत असल्याचे जाणवते. या निमित्त्याने आपण सर्व सण मोठया आनंदान उडया मारत मारत साजरा करतो आणि खुप भरमसाठ खरेदी करणासाठी घरातून बाहेर निघतो. हे सगळ्यांचे होते. माझे पण हात आहे. पण सणासुदीच्या दिवसात खरेदीला जातांना काही महत्वाची खबरदारी वेळीच घेतलेली बरी राहिल असे मला कटाक्षाने म्हणावे लागेल, कारण पैसा वर्तमानात फार महत्वाची बाब होवुन बसली आहे. पैसाचा पाऊस म्हणजे आनंदाची परवणीच म्हणवी लागेल.

किंबहुना आपण आयुष्यातील सामान्य गोष्टी असामान्य मागनि करतो तेव्हाच जगाचे लक्ष आपल्याकडे वेढले जाताने. आपण पैसाचे महत्त्व महत्वाचे समजून घेतले पाहिजे. या देशात लवकरच सरकारी / निमसरकारी व इतर नोकरी करणाया अधिकाऱ्यांना तसेच कर्मचाऱ्यांना भरघोस दिवाळीची सप्रेम भेट म्हणून बोनस रूपाने सरकार कडून बोनस रूपाने येत्या दिवसात मिळणार आहे हे निश्चित आणि खरेदी पण भरपूर होणार आहे. पण, एकदा विखातून पैसा निघून गेल्यावर खर्च झालेल्या पैसाचा पन्चाताप होवु नये म्हणून पैसाचे महत्त्व ओगटणे जाणले पाहिजे असे मला वाटते. त्याकरीता येत्या दिवसात आपण आनंदमय सोहळा / दिवाळी सण व इतर सण साजरा करण्यासाठी पैशे जास्त खर्च होवु नये याकरीता आपण, परिवार तसेच घरातील वृद्ध म्हातारे आई वडिल समवेत इतर लहानग्या मुलांनी पैसाचे महत्त्व समजून खर्च आटक्यात ठेवणे भविष्यकाळासाठी परवणीचीच बाब म्हणवी लागेल. त्याकरीता खालील बाबीवर लक्षपूर्वक लक्ष देणे महत्वाचे आहे. असे मी रास्तपणाने म्हणुया ?

१) सणसुदीच्या दिवसात मार्केटमध्ये आपल्याला

प्रलोभनार्थ टाकेल असेच दुकान सजलेले असते हे आपल्याला मान्य करावे लागेल. याकरीता योग्य सामानाची यादी घेऊनच बसविणे आपल्याचे आहे. जे सामान आपल्याला लागत आहे तेच आपण कृपया नमुद करावे जेणेकरून जास्तीचे सामान आणता काय नये. २) दुकानात प्रवेश केल्यानंतर दुकानदाराला आपण सामानाची यादी कृपया नाव लिहून सुपुर्द करावी. जर आपल्याला सामानाचे नाव आठवत असेल तर कृपया आपणखी लिहावे जेणेकरून सुचीच्या बाहेर सामान घेतल्यास आपला खर्च वाढण्याची शक्यता राहते. जे सामान आपल्याला आवश्यक आहे तेच घ्यावे जेणेकरून आपला हिषोब आटोक्यात राहील. हे केल्यास आपण पैसा काही क्षणासाठी आपल्याजवळ राहील कारण दिवाळी झाल्यानंतर लगेच सदी पदसे व इतर किरकोळ आजारसाठी आपल्याजवळ विखात पैसे असणे आवश्यक आहे. ३) आपल्याला या दिवसात सरकारकडून/ कार्यालयाकडून बोनस रूपाने जास्तीचा पैसा खर्च भेटवसुन म्हणून आपल्याला मिळालेला असतो म्हणून की काय ? उथळ पैसाला खळखळत फार असतो जसे आपण विखात हजार रूपये असले तर आपण ७०० ते ८०० रूपयाचे फटाके व इतर वस्तु घेण्यासाठी इततो पण या दिवसात बोनस रूपाने १५ ते २० हजार रूपये मिळाल्यास विखा पॅकिट गरम असल्याचे जाणवते म्हणून की काय रूपये ८००

ऐवजी आपण फटाके २००० ते ३००० हजारचे घेतो ही बाब आपल्या भविष्यकाकरीता दयनिय म्हणावे लागेल. यावर आपण प्रघ्न उपस्थित कराल कि दिवाळीच आहे म्हणून खर्च करावे नाही काय ? हाच विचार आपल्याला स्वतःचा विकास खंडीत पडायला भाग पाडतो हे मात्र खरे यावर वर्तमानात तंत्र आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या देशात कटाक्षाने महत्वाचे समजुन अत्यंत जाणिवपूर्वक गंभीरपणे पैसासचा जपवणुकीकडे लक्ष देण्याची मानवी सत्ता आपण ह्याच वेळी वाटत काय ? ४) आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या काळात लोकांना प्रलोभन दाखविण्यासाठी मोठ मोठे मॉल, डिमॅट व इतर मोठ मोठी दुकान सजवुन निर्माण करतात कारण कोणताही व्यक्ती सजवत पाहून दुकानात येईल पण आपण इथेच चुकतोच कारण जिवन म्हणजे स्वतः पोषधेणे नव्हे, तर जिवन म्हणजे स्वतः ला चांगल्या रितीने घडविणे होय कारण आपल्या परिस्थितीत आपल्याला गरज नसलेली वस्तु मोठ मोठया मॉल, डिमॅट व इतर प्रलोभने दाखवुन अनेक वस्तु कारण नसतांना आपल्या स्वतःच्या घरात येतात. त्यामुळे आपला हिषोब बिघडतो हे आपल्या सर्वांना जाणले पाहिजे. यादी नसतांना आपल्याकडे गरज नसतांना वस्तु घरात येतात त्यामुळे या वस्तुचा उपयोग घडत होत नाही. कालांतराने ती वस्तु काही दिवसात आपोआप उकीडयावर दिसते. हि आपल्यासाठी शोकांतिका नाही काय ? यासाठी पैसाचे महत्त्व जाणुन खरेदीला जातांनी वेळीच

खबरदारी घेतली पाहिजे असे मला वाटते.

जाता जाता आजच्या काळात पैसाला वारे माफ महत्त्व प्राप्त झाले आहे. पैसा वाचविण्याची बचत करण्याची इच्छा असलेत कारण मी प्राप्रभिकलक्ष देणे व इच्छाषती प्रबळ असेल तर व आत्मविश्वास ही अशी पत्ती आहे की, जी तुम्हाला पायथ्यावरून यषाच्या शिखरावर पोहचवु शकते. त्याकारिता खरेदीला जातांना पैसाची कशी बचत होईल याचा विचार करणे वर्तमानात गरजेचे आहे. आपल्याला आदर्षापर्यंत जाण्यासाठी पैसाची बचत करणे यासारखे आपल्याला टोकाचे प्रयत्न करावे लागतील तरच आपल्याकडे पैसा बचतीकडे, काटकसरीकडे वेळीच लक्ष देणे व खरेदीला जातांनी परिवारातील सदस्याला सुची तयार करतांना हरज ठेवणे महत्वाचे आहे तरच भविष्यात बचतीच्या माध्यमातुन स्वतः चा विकास षक्य होईल. हे आर्टिकल आपण वाचल्यानंतर पुर्ण महाराष्ट्रात जे व्यक्ती वाचतील त्यांचा पैसा फुल नाही फुलाची पाकळी समजुन बचत होईल महाराष्ट्रात प्रत्येक परिवाराचे १००० ते २००० रूपये बचत केल्यानंतरच लिहिने याला सुध्दा एक प्रकारचा आनंद होईल असे म्हणणे सर्वानुमते रास्त ठरावे. तरच खाया अर्थाने सवर्णाने/सर्वांना खरेदीची सुंदरता बघावयास मिळेल. या समवेत आपल्या सगळ्यांना दिवाळीच्या आपल्या परिवाराला माझ्याकडून खुप खुप शुभेच्छा!

भविष्यात बचत, काटकसरच आपल्याला भरपूर आनंद देवुन स्वप्नपुर्ती करू शकते असे म्हणणे रास्त ठरावे.

विजय सरस्वती सिताराम सोनारघरे,
लेखक/वृत्तचित्र समिष्ठक
स्नेहविजय २४, उदयनगर, गल्ली नं. ४,
नागपूर-४४००२४
मो.नं. ९२३५७३३८३६

संशयाचे भूत !

वृत्तपत्रात एकाच दिवशी मन सुन्न करणाऱ्या दोन घटना वाचनात आल्या. एक घटना मुंबईतील काळाचौकी परिसरात घडलेली. सकाळी साडेनऊच्या सुमारास एका तरुणाने त्याचीच प्रेयसी असलेल्या तक्षणीवर भरस्तरात सपासप वार करून तिचा जीव घेण्याचा प्रयत्न केला आणि नंतर तोच सुर स्वतःच्या गळ्यावर फिरवून स्वतःही आत्महत्या केली, तर दुसऱ्या एका घटनेत पिंपरी चिंचवड शहरातील एका सामाजिक कार्यकर्त्याची त्याच्याच पत्नीने कापडाने गळा आवळून हत्या केली. या दोन्ही घटना समाजमनाला हादरवणाऱ्या होत्या. दोन्ही घटनेत हत्या झालेली व्यक्ती आणि हत्या करणारे दोघेही एकमेकांच्या अत्यंत जवळचे होते. मुंबईतील घटनेत जीव गेलेले प्रेमी युगुल होते ज्यांचा नुकताच 'ब्रेकअप' झाला होता, तर पिंपरी चिंचवडमधील दोघे एकमेकांचे पती-पत्नी होते. एकमेकांवर कधीकाळी जिवापाड प्रेम करणारे, एकमेकांसोबत आयुष्य काढण्याच्या आणभिका घेणारे आणि सुखी संसाराची स्वप्ने पाहणारी ही जोडपी यांच्यामध्ये नक्की काय बिनसले ज्यामुळे त्यांच्यातील झाले ज्यामध्ये रगाच्या भरात चैत्राली हिने आनंद याच्या गळ्याभोवती कापड आवळून त्याची हत्या केली. दोन्ही घटनांमध्ये जोडीदाराच्या चारित्र्यावर संशय आल्याने वाद निर्माण झाले आणि वादामध्ये पर्यवसान होऊन त्यांच्या जीव गळ्यातून निरीक्षणांनुसार आजमितीला होणाऱ्या प्रत्येक ३ घटस्फोटपैकी एक घटस्फोट सामाजिक माध्यमांमुळे होतो. आता तर त्याही पुढे जाऊन खूनखुदा होऊ लागले आहेत. नात्यातील गोडवा टिकण्यासाठी सामाजिक माध्यमांच्या वापरावर स्वतःहून निर्बंध घालणे आज गरजेचे बनले आहे !

जगन धाणेकर
घाटकोपर, मुंबई
मो.क्र. ९६६४५५७८०

लागला ज्यामुळे पती पत्नीमध्ये वाद होऊ लागले. घटनेच्या दिवशीही पहाटे अडीच - पावणेतीनच्या सुमारास दोघांमध्ये कडाक्याचे भांडण झाले ज्यामध्ये रगाच्या भरात चैत्राली हिने आनंद याच्या गळ्याभोवती कापड आवळून त्याची हत्या केली. दोन्ही घटनांमध्ये जोडीदाराच्या चारित्र्यावर संशय आल्याने वाद निर्माण झाले आणि वादामध्ये पर्यवसान होऊन त्यांच्या जीव गळ्यातून निरीक्षणांनुसार आजमितीला होणाऱ्या प्रत्येक ३ घटस्फोटपैकी एक घटस्फोट सामाजिक माध्यमांमुळे होतो. आता तर त्याही पुढे जाऊन खूनखुदा होऊ लागले आहेत. नात्यातील गोडवा टिकण्यासाठी सामाजिक माध्यमांच्या वापरावर स्वतःहून निर्बंध घालणे आज गरजेचे बनले आहे !

રહદારીસ અડથલા કરણારી ૪૩૫૮ વાહને 'ટાર્ગેટ'

रस्त्यावर वाहन ठेवणाऱ्यांवर गुन्हा : फुटपाथवर दुकान थाटणाऱ्यांचीही गय नाही

गोंदिया : रस्त्यावर वाहन उभे ठेवत वाहतुकीचे नियम मोडणाऱ्या वाहन चालकांना दणका देण्याची बेथडक मोहीम जिल्ह्यातील पोलिसांनी सुरु केली आहे. यातूनच वाहन चालकांवर दररोज कारवाई करून भाव्यासंख्या कलम २८३ अन्वये गुन्हा दाखल करून घेतले जात आहे. ही कारवाई जिल्हामध्ये सुरु करण्यात आली आहे. यंदा नऊ महिन्यांच्या कालावधीत ४,३५८ वाहनांवर कारवाई करण्यात आली आहे. गोंदिया शहरातील नेहरू चौक व जयसिंग, गांधी प्रतिमा चौक असो की वांदणी चौक, अतिक्रमणधाराकांची वाढती संख्या चिंताजनक ठरली आहे. 'विरिमिरी घा अनु कोठेही दुकान धाटा!' अशी सध्याची परिस्थिती आहे. शहरातील रस्त्यांवर दिवसंदिवस वाढत चाललेले अतिक्रमण, त्याला मिळणारे राजकीय पाठबळ,

राज्य परिवहन मंडळाचा विशेष उपक्रम

गोदिया : राज्य परिवहन महामंडळातर्फे प्रवाशांना आकर्षित करण्यासाठी विविध प्रवास भाडे सवलत योजना राबविण्यात आलेली आहे. प्रवासी केंद्रबिंदू मानून व प्रवाशांच्या गरजा विचारात घेऊन या योजना विकसित करण्यात आल्या आहेत. नेकरी, व्यवसायानिमित्त दैनंदिन एकाच मार्गावर प्रवास करणारा प्रवासी वर्ग महामंडळाकडे आकर्षित व्हावा, याकरिता महामंडळाने मासिक, तसेच त्रैमासिक पास योजना यापूर्वीच कार्यान्वित केलेली आहे. सद्व्यतीत एसीट्या योजनेद्वारे निमआराम, जलद, अंतरराष्ट्रीय व साध्या सेवांमध्ये मासिक, त्रैमासिक पास अनुज्ञेय करण्यात आलेला आहे.

अमित भालेराव यांच्या सह अनेकांचा
राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात प्रवेश

गोंदिया : राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे राष्ट्रीय नेते व खासदार प्रफुल पटेल यांच्या लोकप्रमुख विकासादी धोरणांवर नेतृत्वावर विश्वास ठेवून माजी आमदार राजेंद्र जैन यांच्या मार्गदर्शनात आज प्रभाग क्रमांक ०८ कुंभारे नगर, आंबेडकर वार्ड, गोंदिया येथे अमित मल्लाराव यांनी आपल्या समर्थकांसह राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात प्रवेश केला. राष्ट्रवादी काँग्रेसचे जिल्हाध्यक्ष प्रेमकुमार रहाणवाल यांच्या हस्ते, जिल्हाध्यक्षा सौ.राजलक्ष्मी तुळकर यांच्या उपस्थितीत अमितकुमार देवाजी मल्लाराव, श्रीमती पिपल

दिनेश गेडाम, निशांत देवाजी भालेराव, गौरव गेडाम, गौतम रंगारी, प्रसांत बागडे, अनुल सातादेवें, आकाश गोस्वामी, रोहीत मेथ्राम, रंजित माने सह अनेक कार्यकर्त्यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात प्रवेश केला. यावेळी सर्व प्रवेशीतांचे कार्यकर्त्यांनी शुभ स्वागत करून पश्मेच्छा दिल्या. यावेळी सर्वश्री प्रेमकुमार रहांगडाले, राजलक्ष्मी तुरकर, विनीत सहारे, श्याम चौर, राजेश तुरकर, विजय रागडे, शैलेश टेंभेकर, हर्षवर्धन मेथ्राम सहित अनेक पदाधिकारी व कार्यकर्ता उपस्थित होते.

क्षयरोग कार्यक्रम राबविण्यासाठी विविध बाबीवर चर्चा

गोंदिया : जिनेव्हा स्वित्झरलँड येथील 'स्टॉप टीबी' चे डॉ.रॉबर्ट स्टीफन तसेच आशाकरूप प्रकल्प डापरेक्टर दीपक जोशी हे १४ ऑक्टोबर पासून गोंदिया जिल्हा दौऱ्यावर आले असून जिल्ह्यातील विविध आरोग्य संस्था, गावपातळीवरील रुग्ण, आरोग्य कर्मचारी व पदाधिकारी यांचेशी संवाद साधुन क्षयरोग कार्यक्रम प्रभावीपणे राबविण्याच्या दृष्टीकोनातुन कामकाजाची पाहणी करित आहे. १४ ऑक्टोबर रोजी सडक अर्जुनी ताळुक्यातील ग्रामपंचायत धानोरी,प्राथमिक आरोग्य केंद्र पांढरी अंतर्गत आयुष्मान आरोग्य मंदीर मालीजुंगा व ग्रामीण रुग्णालय सडक अर्जुनी येथे भेटी देतुन जिल्ह्यात राबविण्यात येत आहे.पाहणी क्षयरोग कार्यक्रम कामकाजाची पाहणी केली.

ग्रामपंचायत धानोरी येथे निक्षय शिबीरादरम्यान मोफत एक्स-रे शिबीर आयोजित केले होते त्याची पाहणी केली.सरपंच चेतनबाई पटले यांचेशी संवाद साधून कार्यक्षेत्रात असलेल्या

'स्टॉप टिबी' चे डॉ. रॉबर्ट स्टीफन यांनी डिएचओ डॉ. गोल्हार यांची घेतली भेट

क्षयरोगी रुग्णांना दिल्या जात असलेले उपचार बाबत माहिती जाणुन घेतली.दुपारसत्रात ग्रामीण रुग्णालय सडक अजुनी येथे भेट देवून प्रयोग शाळेतील उपलब्ध सिबीनेट व टूनेट अक्याधुनिक मशिनरीची पाहणी व कर्माचार्यांशी संवाद साधला. प्रधानमंत्री टिबी मुक्त भारत कार्यक्रम अंगरंग भारतास जिनेनडे स्वित्जरलँड येथील 'स्टॉप टिबी'

व 'आशाकल्प' प्रकल्प हे दोन्ही एनजीओ मार्फत अर्थसहाय्य दिल्या जात आहे. सदर अर्थसहाय्य कार्यक्रमाचा उद्देश २०३० पर्यंत भारताला क्षयरोगमुक्त करणे आहे. १७ ऑक्टोबर रोजी दोन्ही मान्यवरांनी जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. अभिजीत गोहार यांचेशी आरोग्य विभागातील त्यांचे दालनला भेट घेऊन क्षयरोग कामकाजातील अर्था तास चर्चा केली. सदर भेटी दरम्यान

मुंडीकोटा : दिवाळी सण उत्सवाचा, आनंदाचा, दिव्यातील उजळणाऱ्या पणतीचा सण, झगमगाट, रोषणाई आणि त्याचबरोबर ग्रामीण भागात मंडईची रेलचेल सुरू झाली आहे. जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात दिवाळी सण आटोपताच मंडई उत्सवाची धामधूम सुरू झाली आहे. त्यामुळे ग्रामीण भागात जत्रेचा माहोल दिसत आहे.

तसे बघितले तर दिवाळी उत्सवाची खरी मजा ही ग्रामीण भागात आयोजित होणाऱ्या मंडई

उत्सवाची असते. दिवाळी सण सुरू होतच ग्रामीण भागात मंडईचा सुळात होत असतो. मंडईमिथिले जास्त आयोजित करण्यात येणा-या कार्यक्रमामध्ये सर्वांत शाहीरप्रीतीला नाटकांना म्हणजेच संवाच्या नाटकांना शिक्रांची पहिली पसंती असते. तसेच तमाशा, दंडारी, गोंधळ, कव्याली, आणि आनंदगळ आंबटशौकिनांसाठी लावणीच्या आडा हंगामे आयोजित केले जातात. काही का असेना, पण मंडई उत्सवामुळे कलावंतांना त्यापासून मोठ्या प्रमाणात उत्पन्न प्राप्त होते. महिनाभरापासून

आयोजक मंडई उत्सवाच्या कामाला लागत असतात. मंडई उत्सवातले एकदोशेअनी मागणी मोठ्या प्रमाणात असते. त्यामुळे महिनभरापासून एकदोशेअन बुक केले जातात. मंडईला पाहुण्यांनी ये-जा होत असते. नातेवाईक एकमेकांच्या गावी मंडईनिमित्त का होईना; पण भेटीगाठी घेत असतात. लहान मुलांपासून तर तरुण, मोठ्यांना मंडईचे खास आक्रमण दिसून येते. विशेष करून तरुण मुलांमुलांना मंडई उत्सव मोठी पर्वणीच घेऊन येणारा ठरतो.

आत्महत्याग्रस्त कुटुंबातील लेकरांसाठी दिवाळी उत्सव

गोंदिया : दिवाळी म्हणजे आनंद, प्रकाश आणि गोडधोड करण्याचा सण ! परंतु समाजाच्या एका कोपऱ्यात असेही अनेक जीव आहेत ज्यांच्याकडून ना कुटुंबाची साथ, ना सणाची उब. अनाथ, दिव्यांग आणि आत्महत्याग्रस्त शेतकरी कुटुंबातील लोकांच्या चेहऱ्यावर आनंद फुलण्यासाठी डॉ. सविता बेदरकर यांनी 'एक दिवाळी भावतेचा' या भावस्पर्शी उपक्रमातून खाऱ्या अर्थाने माणुसकीचा प्रकाश पेटविला आहे.

दरवर्षीप्रमाणे यंदाही डॉ. बेदरकर यांच्या सिव्हिल लाईन गोदिया येथील निवासस्थानी दिवाळी मिलन समारोह १९ ऑक्टोबर रोजी आयोजित करण्यात आला. या कार्यक्रमासाठी त्यांनी केलेल्या आवाहनाला समाजातील विविध क्षेत्रातील शिक्षक, अधिकारी, व्यापारी आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला. संकलित झालेल्या निधीतून अनाथ, विध्यांग व शेतकरी आत्महत्याग्रस्त कुटुंबातील मुलांना नवीन कपडे, मिठाई, गोडयात, पॅकिंगमाली आणि आवश्यक वस्तूंचे वाटप करण्यात आले. या उपक्रमात दरवर्षीप्रमाणे यावर्षीही अनेक दानशूर व्यक्ती स्वतःहून सहभागि झाले. वर्षभर अनाथ मुलांना अभ्यास्य व शैक्षणिक साहित्य पुरवणाऱ्या अत्रिबा बेदरकर दिवाळीच्या काळातील त्यांच्या वेध्यावार हास्य फुलवण्याची जबाबदारीही मनापासून पार पाडतात.

यासाठी आ. विनोद अग्रवाल व सविता अग्रवाल, सुनील केलनकर, कमल हटवार, डॉ. रवी धकाते, कमलेश नशीने, सुरेखा ठकले, छैलबिहारी अग्रवाल, दिव्या भगत, सावन बहेकार, रूनसत डहाट, भरत फडते, तिलक लारोकर, सीता बेलावे, नाननबाई बिसेन, विजय नागपुरे, विजय बहेकार, सुनील तरोणे, संदीप जैन, देवयानी लोखंडे, डॉ. सचिन केलनकर, महेंद्र व यशोधरा सोनवाने, सेवानिवृत्त गशिअ कुरुम पुसाम, डॉ. कापगते मॅडम, कापगते, से.नि. प्रा. अनिल भैराम सर, अहमद मनीयावर, मधुसूदन तरोणे, सी.ए. निखाडे, भगवान नंदागवळी, प्राची व प्रमोद गुड्डे, मंजू शिवणकर, मनोज राहंगडाले, वर्षा भांडाडकर, आशा नागपुरे, शिक्षक सहकारी संस्थेचे अध्यक्ष किशोर डोंगरवार, रेणू डोंगरे, डॉ. सुजाता तावस. डॉ. पांचे, डॉ. महेंद्र गर्जभिये, वंदना लाजेवार उपस्थित होते.

तिशीतच महिलांना
स्तन कर्करोग!

गोंदिया : जगभरात महिलांमध्ये स्तनाच्या कर्करोगाचे प्रमाण वाढले आहे. खराब जीवनशैली आणि चुकीच्या खाण्यापिण्याच्या सवयींमुळे हा आजार वाढत आहे.

डॉ. विनोद गेडाम यांना
प्रोटानचे राज्यस्तरीय पुरस्कार

गोंदिया : राष्ट्रीय मूलनिवासी बहुजन कर्मचारी संघ ट्रेड यूनियन अंतर्गत येणारी प्राध्यापक, शिक्षक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी या संघटनेद्वारे संघटनेच्या ७व्या महाराष्ट्र राज्य अधिवेशनानिमित्त प्रा. डॉ. विनोद गेंडाम यांना त्यांच्या सामाजिक व शैक्षणिक कार्याची दखल देत त्यांना 'राष्ट्रपिता महात्मा ज्योतिराव फुले राज्यस्तरीय सत्त्वशोधक गुणवंत प्राध्यापक पुरस्कार- २०२५' देण्यात आले. हे पुरस्कार त्यांना त्यांच्या, समता, स्वातंत्र्य आणि

बंधुता ही लोकशाहीची मूलभूत
मूल्ये तसेच मानवतावादी वैज्ञानिक
मूल्ये विद्यार्थ्यांमध्ये रुजविण्यासाठी
देण्यात आले. यासाठी त्यांनी
संघटनेला धन्यवाद देऊन
समाजाकडून दिलेला हा पुरस्कार
त्यांनी सर्व मानवतावादी
महापुरुषांना समर्पित केले.

यासाठी मोठे भाऊ मनोज गेडाम, प्राचार्य डॉ. आर. एल. निकोसे, प्रा. डॉ. विश्वोर वासनिक, प्राचार्य डॉ. विनोद उके, मनीषा वि. गेडाम, सुनील गेडाम, अजय मेश्राम, रोशन गेडाम, किरण मेश्राम, अनिल गेडाम, लक्श चौरे, खालील पणज, संजय चौरे, विकास तुकर, विनोद रंगारी, प्रा. ओ. पी. खंगार, प्रा. वैशाली बघेल, महेंद्र गजभिये, रवी डोंगर, मनोज मेश्राम, जयप्रकाश रामटेके, अजय चौरे, हंसवल्ली गणवीर, डॉ. अनंत शिरसात, मधुकर मेश्राम, राजकामत, परमासांद मेश्राम, विनय लिहारे यांनी अभिन्नदत्त केले.

केशोरी येथे गोंड गोवारी जमातीचे
पारंपरिक गायगोधन पूजा उत्साहात

केशरी : गोंदिया जिन्हाच्या शेवटच्या टोकावर असलेल्या केशरी येथे मोठ्या उत्साहात गायगोधन पूजा संपन्न झाली. गोंडाची उपजात असलेला गोवारी समाज शेकडो वर्षांपासून ही परंपरा पडत आहे. गोंड गोवारी समाजाचा प्रमुख हा शेंचा असतो. गावाच्या सीमेवर असलेला माराय दिवशी पूजा करून दसऱ्याच्या दिवशी आणजे सजून वेवलेली ढाल घेऊन ते - गावभर फिरतात. फिरून झाल्यानंतर सार्वजनिक स्थळी असलेल्या गोदनावरती जातात. हा समाज ढालीला विशेष महत्त्व देत असतो. ढाल ही पूर्वी जाती आठवण समजावण त्यांची ढाल दोन प्रकारची असते.

दोन मुन्ही ढाल पारिकुपार लिंगो,
व चार मुन्ही ढाल रायत्ताळ जंगोची
असते. गोधन गावाच्या आकारावर
भरवतात. त्यात गायीचा शेण ३०
टोपल्या टप्पात. त्यावर घोष्याच्या
नावाची वनस्पती टप्पात. त्याचा
शेंड्या गोधनाची पूजा करतो. त्या
ठिकाणी खीलिया गुढ्या देवाची पूजा
करून त्या ठिकाणी गोधनामध्ये अंडा
किंवा कंबोडीचा पिल्लू गोदनामध्ये
टप्पात. पूजा झाल्यानंतर गायगुरे
गोदनावरून चालवतात. गोधन
संपल्यावर खिलिया गुढ्या देवाचा
आशीर्वाद आल्या गुराढोराना
नेहमी असावा म्हणून घोऱ्याळ घरी
घेऊन ते गोऱ्यामध्ये ठेवतात. असा
पारंपरिक गायगोधन केशरीरीत
मोठ्या उत्सवात संपन्न झाला.

RNINO. - MAHMAR
2010/35801 5801

**Mahasagar
Bhandara**

Printed, published and owned by Shrikrishna Tansukhdas Chandak; printed at Arunodaya Press, Cotton Market, Nagpur-440018 and published at Dainik Mahasagar Office, Opposite Gandhi square, Bhandara. Head Office Phone no: 0712-2767628-9373117042. **Group Editor-in-Chief and Managing Director** - Shrikrishna Tansukhdas Chandak, **Group Editor** - Sandeep Ramrao Kale, **Managing Editor** - Pankaj Shrikrishna Chandak. **Local Editor**: Suresh Laxman Kotgale, Phone-8793191213 (Responsible for editorial as per PRB act).

आर.एन.आय. नोंदणी क्रमांक
२०१०/३५८०१

महासागर
भंडारा

मालक, मुद्रक, प्रकाशक : श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक यांनी अरूणोदय प्रेस, कॉटन मार्केट, नागपूर, ४४००१८, येथे छापून, दैनिक महासागर कार्यालय, गांधी चौक समोर, भंडारेली, मुख्य संपादक व मॅनेजिंग डायरेक्टर : श्रीकृष्ण तनसुखदास चांडक, समूह संपादक : संदीप रामराव काळे, प्रबंध संपादक : पंकज श्रीकृष्ण चांडक, स्थानिक संपादक : *सुरेश कोटगले, फोन : ८७९३१९१२३* (पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी स्थानिक संपादकांची राहिल.)

११ कोटींची लॉटरी आणि दवाखान्यात भरती!

लॉटरी लागवी आणि रातारात आयुष्य बदलावं, असं अनेकांचं स्वप्न असतं. आयुष्यात कधीतरी लॉटरी लागेल या आशेन अनेकजण तिकिटं विकत घेतात. परंतु त्यातून क्वचितच एखाद्याचं नशीब फळफळतं. असंच काहीसं ब्रिटनमधील नॉरफोक इथं राहणाऱ्या अँडम लोपेझबाबत घडलं. एका लॉटरीच्या तिकिटांमुळे तो चर्चेत आला आहे.

अँडम एक सर्वसामान्य ड्राइव्हर असून त्याने लॉटरीचं तिकिटं जिंकलं. याचं बक्षिस होतं तब्बल १.३ दशलक्ष डॉलर्स म्हणजेच जवळपास ११ कोटी रुपये. त्यावेळी अँडमच्या बँकखात्यात फक्त १७ डॉलर्स होते. परंतु एका लॉटरीमुळे आयुष्य पालटलं आणि तो क्षणाधर्षात करोडपती झाला. अचानक इतके पैसे मिळाल्यानंतर अँडमला काय करावं हेच सुचत नव्हतं. आता मुक्तपणे जगायचं, कशाचीच पर्वा करायची नाही, असं त्यानं ठरवलं होतं. एका रात्रीत श्रीमंत झाल्यानंतर त्यानं ड्राइव्हरची नोकरी सोडली आणि त्यानंतर तो सलग तीन महिने पार्टी करत होता. 'मी न थांबता

पार्टी करत होतो. आयुष्यात पहिल्यांदाच इतका मुक्त जगत होतो. परंतु पैशांच्या आहारी जाऊन मी चुकीच्या मार्गावर गेलो. इतके पैसे पाहून अगदी वेडापिसा झालो होतो. मी दिवसरात्र केवळ पार्टी करण्यात पैसे घालवत होतो', असं त्यानं सांगितलं. अशाप्रकारे जुलैमध्ये लॉटरी लागल्यानंतर त्याने तीन महिने सलग पार्टी केल्या. पण सप्टेंबरमध्ये त्याची तब्येत बिघडली. त्याला श्वास घेण्यास त्रास जाणवत होता आणि चालणंही कठीण झालं होतं.

अखेर रुग्णवाहिका बोलावून अँडमला रुग्णालयात दाखल करण्यात आलं. स्ट्रोकवर उचलून रुग्णवाहिकेत ठेवण्यात आलं, तेव्हा आयुष्यातील सर्वात मोठा धक्का बसल्याचं त्यानं सांगितलं.

रुग्णालयात काही तपासण्या केल्यानंतर अँडमच्या फुफ्फुसांमध्ये रक्ताच्या गुठळ्या असल्याचं निदान झालं होतं. त्याच्यावर उपचार करण्यात आले. रुग्णालयात तो आठ दिवसांपेक्षा अधिक काळ होता. 'तिथले लोक देवदूतासारखे होते. त्यांनी मला जीवदान दिलं. माझ्यासाठी हा सर्वात मोठा धडा होता. तुमच्याकडे दहा लाख असोत किंवा अब्जावधी रुपये असो... रुग्णवाहिकेत निपचित पडून असता तेव्हा कोणतेच पैसे महत्त्वाचे नसतात...' अशा शब्दांत तो व्यक्त झाला. अँडम सध्या आरोग्यावर आणि पूर्णपणे बरं होण्यावर लक्ष केंद्रीत करत आहे. लवकरच पूर्णपणे बरं होण्याचं त्याचं ध्येय आहे. नोकरी सोडल्याचाही त्याला पश्चात्ताप झाला आहे.

आता चालकविरहीत रिक्शा येणार

भारतात सध्या 'टेस्ला'ची चांगलीच चर्चा आहे. अशातच या कारला टक्कर देणारी ड्रायव्हरलेस ऑटो रिक्शा भारतात लॉच झाली आहे. 'ओमेगा सेकी मोबिलिटी' (ओएसएम) ने भारतीय बाजारपेठेत जगातील पहिली इलेक्ट्रिक थ्री-व्हीलर लॉच केली असून 'स्वयंगती' असे या वाहनाचे नाव आहे. या रिक्शाचे बुकिंगही सुरु झाले आहे. प्रवासी प्रकाराच्या या रिक्शाची किंमत अंदाजे चार लाख आहे तर लॉजिस्टिक्स/कार्गो आवृत्ती लवकरच लॉच केली जाणार असल्याचे सांगण्यात आले आहे. याची किंमत अंदाजे चार लाख १५ हजार रुपये असेल. ही रिक्शा बॅटरीवर चालते आणि सिंगल चार्जमध्ये १२० किलोमीटरपर्यंतची रॅज देते. यात 'ओएसएम' चा इलेक्ट्रिक प्लॅटफॉर्म आणि 'एआय' आधारित ऑटोनॉमस सिस्टम आहे. 'स्वयंगती' मध्ये रिडर, जीपीएस, एआय-आधारित अडथळा शोधणे (सहा मीटर पर्यंत), मल्टी-सेन्सर नेव्हिगेशन

आणि रिमोट सेफ्टी कंट्रोल आदी समाविष्ट आहे. या प्रणाली विमानतळ, तंत्रज्ञानयुक्त उद्याने, स्मार्ट कॅम्पस, औद्योगिक केंद्रे आणि गदीच्या भागात स्वायत्तपणे कार्य करण्यास वाहनांना सक्षम करतात. 'स्वयंगती'

भारतातील रहदारी आणि विविध भूप्रदेशांची स्थिती लक्षात घेऊन डिझाइन केली आहे. ती उच्चघनता, कमी-वेगवान रहदारी तसेच स्मार्ट शहरे, औद्योगिक क्षेत्रे आणि वाहतूक केंद्रांसाठी आदर्श आहे. पूर्णपणे

कॅलिडोस्कोप

इलेक्ट्रिक असल्याने त्यात शुन्य टेलपाइप उत्सर्जन आणि कमी ऑपरेटिंग खर्च अंतर्भूत आहे. या ऑटोची तीन किलोमीटरच्या स्वायत्त मार्गावर पहिल्या टप्प्यातील चाचणी आधीच पूर्ण झाली असून

त्यामध्ये सात थांबे, रिअल-टाइम अडथळा शोधणे आणि मानवी हस्तक्षेपाशिवाय सुरक्षित प्रवासी हालचाल यांचा समावेश आहे. दुसऱ्या टप्प्यात नियंत्रित वातावरणात व्यावसायिक रोलआउट सुरु होईल. 'स्वयंगती' हे केवळ उत्पादन लॉचिंग नाही तर भारतीय वाहतुकीच्या भविष्यातील हे एक मोठे पाऊल आहे. स्वायत्त वाहने आता भविष्याची कल्पनामध्य राहिलेली नाहीत तर वर्तमानाची गरज आहेत. आम्ही दाखवून दिले आहे, की भारत जागतिक ट्रेंडचे अनुसरण करण्याऐवजी त्यांचे नेतृत्व करू शकतो,' असे कंपनीचे संस्थापक आणि अध्यक्ष उदय नारंग यांचे म्हणणे आहे.

रेल्वे

एक साधन नसून खऱ्या अर्थानं भारतामध्ये अनेकांची ती जीवनवाहिनी आहे. देशाच्या बहुतांश भागांमध्ये रेल्वेच्या जाळ्याचा विस्तार झाला असून दळणवळणाचं हे साधन विकासांमध्ये मोलाचा हातभार लावत आहे.

भारतीय रेल्वेनं प्रवास करणं म्हणजे एक खास अनुभव आहे. राज्य, प्रांत बदलत पुढे जाणारा हा प्रवास फक्त नव्या स्थानकांवरच पोहोचवत नाही तर वेगळ्या संस्कृतीपर्यंत पोहोचण्यास सुद्धा मदत करतो. रेल्वे एखाद्या स्थानकावर थांबली असता सहज बाहेर डोक्यावरलं की दुकानं दिसतात. कुठं अल्पोपहार मिळतो, कुठं फक्त पाणी मिळतं तर कुठे वाफाळता चहा विकला जातो. रेल्वे स्थानकांवर फळ आणि भेळसुद्धा मिळते. मात्र तुम्ही एक गोष्ट कधी विचारात घेतली का? रेल्वे स्थानकावर औषधांचं दुकान अर्थात मेडिकल स्टोअर मात्र कधीच नसतं. असं का?

औषधांची विक्री हे सोपं काम नाही. त्यासाठी काही कायदेशीर नियम आणि अटीशीर्षीं पालन करणं अपेक्षित असतं. शिवाय औषधं ठराविक तापमानात, सुरक्षित स्थळी ठेवणं अपेक्षित असतं. औषधे विक्रेत्यांच्या दुकानावर एक परवानाधारक फार्मासिस्ट असणं गरजेचं असतं. रेल्वे स्थानकासारख्या गदींच्या ठिकाणी या नियमांचं

रेल्वे स्टेशनवर औषधाचे दुकान का नसते?

पालन सहसा होत नाही किंवा ते करणं आव्हानात्मक असतं. इथं बनावट औषधांची विक्री होण्याचा मोठा धोका असतो. शिवाय काही औषधांचा गैरवापर होणंही संभवतं. ज्यामुळे सहसा रेल्वे स्थानकांवर, फलाटांवर मेडिकल स्टोअर नसतात. आणखी एक कारण म्हणजे बाजारातील दरांपेक्षा रेल्वे स्थानकावर काही गोष्टींचे दर अधिक असतात. यामध्ये प्रवासभाडं आणि इतर गोष्टींची रक्कमही जोडली जाते. औषधांच्या बाबतीत कायदेशीररित्या तसं करणं गुन्हास पात्र ठरतं. बहुतांश प्रवासी सवयीनुसार सोबत औषधांचा साठा

चॅटजीपीटीवरचा प्रश्न महागात, थेट तुरुंगात!

आता आपण कोणतीही छोटी-मोठी माहिती विचारण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्तेवर (एआय) अवलंबून राहतो. कोणत्याही प्रश्नाचे उत्तर हवे असेल वा समस्येवर उपाय हवा असेल तर आपण प्रश्न विचारतो आणि 'एआय' काही सेकंदात उत्तर देतो. परंतु या तंत्राच्या उपयोगाचे विधायक आणि विघातक असे दोन भाग असतात. असाच काहीसा प्रकार एका शालेय मुलाबाबत घडला आहे.

आपण स्मार्ट दिसण्यासाठी इंटरनेटवर सर्च करतो. काही जण गुन्हेगारीबद्दलची माहिती 'एआय'ला विचारतात. त्यांना काही तरी चमत्कारिक उत्तर मिळेल अशी आशा असते; परंतु अशा प्रकारे प्रश्न विचारणे कधी-कधी महागात पडू शकते. नुकतीच अशी घटना उघडकीस आली आहे. अमेरिकेतील फ्लोरिडा राज्यात राहणाऱ्या एका १३ वर्षाच्या मुलासोबत एक प्रसंग घडला. आता हा मुलगा चुकीची शिक्षा भोगत आहे. हा प्रकार डेलॅंड शहरातील 'साऊथ वेस्टर्न मिडल स्कूल' मधला आहे. येथील सातवीत शिकणाऱ्या या मुलाने वर्गात असतानाच चॅटजीपीटीवर एक प्रश्न टाईप केला आणि त्याला जन्माची अद्दल घडली.

या विद्यार्थ्याने चॅटजीपीटीवर 'मी माझ्या मित्राला कसे मारू शकतो?' असा प्रश्न विचारला. स्वाभाविकच या प्रश्नामुळे शाळा प्रशासन आणि पोलीस हादरले. या मुलाने असा प्रश्न विचारताच शाळेतील डिजिटल मॉनिटरिंग सिस्टम सक्रिय झाली. या सिस्टीमने ताबडतोब

शाळा प्रशासन आणि पोलीसांना अलर्ट पाठवला. काही वेळातच शाळेत पोलीस दाखल झाले आणि त्यांनी तपास सुरु केला. मात्र चौकशीत या मुलाचा कोणालाही नुकसान पोहोचवयाचा हेतू नसल्याचे समोर आले. मुलाने सांगितले की, आपल्याला त्रास देणाऱ्या एका मित्राची गंमत करण्यासाठी आपण सहज हा प्रश्न विचारला आम्ही कोणते मजेशीर उत्तर येते, हे पाहण्याचा प्रयत्न केला. या उत्तरावरून आपण मित्राला चिडवू असे त्याला वाटत होते. यासाठी हा उद्योग केल्याचे त्याने सांगितले.

मात्र पोलीस आणि शाळा प्रशासनाने यास गांभीर्याने घेतले. मुलगा मस्करी करत होता, तरी त्याचे असे वागणे संभाव्य धोक्याकडे इशारा करते. त्यामुळे यास हलक्यात घेता येत नाही, असे सांगण्यात आले. त्यामुळेच आता या मुलाला पोलीसांनी ताब्यात घेतले असून त्याची स्वामनी बालसुधारगृहात केली आहे. या प्रकरणाची चौकशी सुरु आहे.

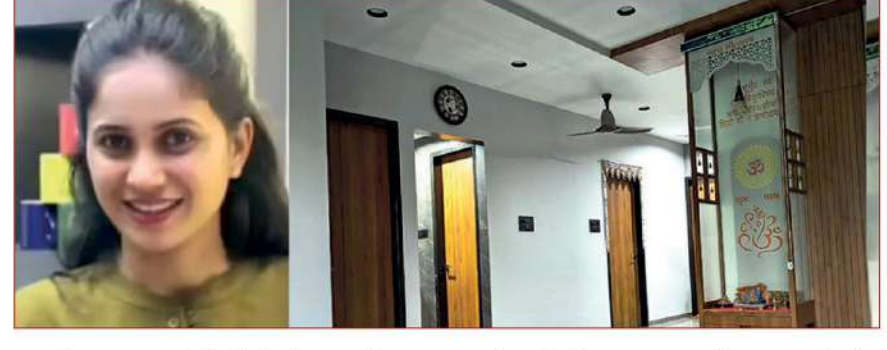
कठोर परिश्रमाने मिळवलेल्या

यशाच्या अनेक कथा तुम्ही ऐकल्या असतील. परंतु ही एक आश्चर्यचकित करायला लावणारी घटना आहे. घरकाम करणाऱ्या एका महिलेसंबंधीच्या या बातमीने 'सोशल मीडिया'वर सध्या खळबळ माजवली आहे. या बातमीने सर्वांना कर, बचत आणि आर्थिक नियोजन याबद्दल विचार करायला भाग पाडले आहे.

ही घटना गुजरातमधील सुरतमध्ये घडली. तिथे घरकाम करणाऱ्या एका महिलेने अलिकडेच ६० लाख रुपयांना आलिशान धी भीएचके फ्लॅट खरेदी केला. हा आश्चर्यकारक गौप्यस्फोट नलिनी उन्नगर नावाच्या एका माजी ट्विटर वापरकर्त्याने केला असून वर उल्लेख केलेली महिला त्यांच्याकडे मदतनीस म्हणून काम करणारी आहे. महत्त्वाची गोष्ट म्हणजे ६० लाख रुपयांच्या फ्लॅटसाठी फक्त १० लाख रुपयांचे कर्ज घेतले आहे. शिवाय तिने फर्निचरवर चार लाख रुपये खर्च केले आहेत. याचा अर्थ असा की, या महिलेने बचत आणि रोख रकमेतून आपले स्वप्न साकारले आहे.

नलिनीने पोस्टमध्ये लिहिले, आश्चर्य तिथेच संपत नाही. ही काही तिची पहिली मालमत्ता नव्हती. वेलांजा गावात तिचे आधीच एक दुमजली

घरकाम करणाऱ्या महिलेचा साठ लाखांचा फ्लॅट

घर आणि एक दुकान होते. हे दोन्ही भाड्याने दिले होते. बाईच्या या बोलण्याने नलिनी थक्क झाली आणि क्षणभर निःशब्द झाली. तिची पोस्ट वाऱ्यासारखी पसरली असून प्रत्येकजण आपापल्या पद्धतीने त्यावर कमेंट करत आहे. कमेंट सेक्शनम धील एक मोठा वर्ग याला 'कर न भरलेल्या पैशाची जादू' म्हणत आहे. एका वापरकर्त्याने

मेक्सिकोतल्या युक्तान प्रांतातल्या मेरिदा शहरात केसरा पिझ्झा नामक पिझ्झा कंपनीने एका अनोख्या स्पर्धेचं आयोजन केलं होतं. या स्पर्धे त भन्नाट नावाच्या लोकांना मोफत पिझ्झा खायला मिळणार होता. या स्पर्धेत वेर्सिंगेटरोज, नीविया आणि बाहजिबादी या नावाचे लोक अंतिम फेरीत दाखल झाले. या तिघांपैकी एकाला विजेतेपद मिळेल, असं लोकांना वाटलं. तेव्हा तिथे एक मुलगा आला. त्याने आपलं नाव सेरो सेरो स्ट्रेस असल्याचं

हा आहे ००३

सांगितलं. स्पॅनिश भाषेत या शब्दाचा अर्थ '००३' असा होतो. या नावासमोर वेर्सिंगेटरोज, नीविया आणि बाहजिबादी ही नावं फिकी पडली आणि सेरोला विजेता ठरवण्यात आलं. मेक्सिकन लोक आपल्या मुलांची विचित्र नावं ठेवतात. पण सेरो सेरो स्ट्रेस हे नाव खूपच भन्नाट आहे. जेम्स बॉडच्या फॅनने आपल्या मुलाचं असं नाव ठेवलं असावं, असं अनेकांना वाटलं. तसंच हा मुलगा मस्करी करत असेल असंही अनेकांना वाटलं. या मुलाने मोठं झाल्यानंतर आपलं नाव बदललं असावं, असंही अनेकांना वाटून गेलं. पण प्रत्यक्षात तसं काहीच नव्हतं. पण आई-वडिलांनीच त्याचं नाव ठेवलं होतं. हा मुलगा आई-वडिलांचं तिसरं अपत्य होतं. त्यामुळे त्याचं नाव ००३ असं ठेवण्यात आलं. आपली जडणघडण अमेरिकेत झाल्याचं त्याने सांगितलं. लहानपणी त्याला बॅबिनो म्हणायचं. या नावामुळे मला सेलिब्रिटी झाल्यासारखं वाटतं. अनोख्या नावामुळे बरेच लोक मला भेटतात, हस्तांदोलन करतात. आपल्याकडेही वेगवेगळी नावं असतात. पण ००३ हे नाव भन्नाटच म्हटलं पाहिजे.

अस्वलं झाली हिंस्त्र

हवामानबदल आणि माणसांच्या घुसखोरीमुळे ध्रुवीय अस्वलांच्या वर्तनात बदल झाल्याचं शास्त्रज्ञांचं म्हणणं आहे. या कारणामुळे ध्रुवीय अस्वलं नरभक्षी होऊ लागली आहेत. ही अस्वलं अन्नाच्या शोधासाठी लांबवर भटकू लागली आहेत. मनुष्याच्या संपर्कात येणारी अस्वलं त्यांच्यावर हल्लाही करू लागली आहेत. इतकंच नाही, तर अन्नाच्या कमतरतेमुळे ती

होऊ लागला आहे. तापमानवाढीमुळे उत्तर आणि दक्षिण ध्रुवांवरचा बर्फ वितळू लागल्यामुळे या अस्वलांपुढे बरीच आव्हानं उभी ठाकली आहेत. आपलं अस्तित्व टिकवून ठेवण्यासाठी अस्वलं प्रयत्नशील आहेत. मोठ्या आकाराची अस्वलं लहानग्या पिलांना खाऊ लागली आहेत. ध्रुवीय अस्वलं बर्फाच्या खाली पाण्यात असणाऱ्या सील माशांची शिकार करून पोट भरतात. पण इथला बर्फ वितळू लागल्यामुळे सील म माशांची संख्या रोडावली आहे. याच कारणामुळे अस्वलं सैरमैर झाली आहेत. हवामान बदलाचे अत्यंत घातक असे परिणाम आपल्याला सोसावे लागत आहेत. हे बदल थांबवले नाहीत, तर या पृथ्वीवरचं मनुष्याचं अस्तित्व धोक्यात येण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.

प्रत्येक देशात राहण्याचे काही नियम आणि अटी असतात. भारतीय नागरिकांकडे आधार क्रमांक असणं गरजेचं असतं. देशाचं नागरिकत्व बहाल करतानाही काही गोष्टींचा विचार केला जातो. एखाद्या देशात जाण्यासाठी आपल्याकडे व्हिसा असणं गरजेचं असतं. मात्र या परवानग्या, अटी हे सगळं कागदपत्रांपुरतं मर्यादित असतं. पण एखाद्या ठिकाणी राहण्यासाठी तुम्हाला अॅपेंडिक्सची शस्त्रक्रिया करायला सांगितली तर... आश्चर्य वाटलं ना! हे ठिकाण अंटार्क्टिकामध्ये आहे. या भागातल्या एका वस्तीत अधिक काळपर्यंत राहण्यासाठी अॅपेंडिक्स काढून टाकणं गरजेचं आहे. विलास लास अँस्ट्रेलास असं या भागाचं नाव आहे. या भागात शास्त्रज्ञ आणि चिली देशाचं हवाई दल तसंच लष्कराचे अधिकारी राहतात. या भागात फक्त १०० लोक राहतात. काही लोक इथे आपल्या कुटुंब कबिल्यासह राहतात. इथे थोड्या-फार सोयी-सुविधा आहेत. अंटार्क्टिकामध्ये मोठं रुग्णालय असलं तरी ते विलास लासपासून एक हजार किलोमीटर अंतरावर आहे. इथे मोजके डॉक्टर्स आहेत. पण शल्यविशारद नाही. त्यामुळे कोणालाही अचानक अॅपेंडिक्सचा त्रास झाल्यास उपचार मिळू शकत नाहीत. याच कारणामुळे

इथे अॅपेंडिक्स शस्त्रक्रिया करून घेणं गरजेचं ठरतं. या भागातलं सरासरी तापमान उणे २.३ अंश सेल्सियस आहे.

इथे जायचंय... अॅपेंडिक्स काढून घ्या!

अंटार्क्टिकाच्या इतर भागाच्या तुलनेत हा भाग उष्ण मानला जातो. या भागात राहणं खूपच आव्हानात्मक आहे.

महायुती सरकार शेतकरी विरोधी : आ. नाना पटोले विद्यार्थिनीचे अपहरण करुन सामूहिक लैंगिक अत्याचार

■ महासागर प्रतिनिधी
गोंदिया, दि. २६ :

राज्यातील महायुती सरकारने निवडणूक जाहीरनाम्यात शेतकऱ्यांना कर्जमाफी देण्याचे आश्वासन दिले होते. मात्र आता सरकार शेतकऱ्यांची चेष्टा करीत आहेत. परतीच्या पावसाने पिकांचे अतोनात नुकसान झाले आहे. त्याचबरोबर गोंदिया-भंडारा जिल्ह्यात शेतकऱ्यांना अडचणीत आणले आहे. अशा परिस्थितीत शेतकऱ्यांना भरघोस मदत करण्याची गरज आहे. मात्र महायुतीची सरकार शेतकरी विरोधी आहे, असा आरोप काँग्रेसचे माजी प्रदेश अध्यक्ष आमदार नाना पटोले यांनी केला.

आ. नाना पटोले हे माजी आमदार

गोपालदास अग्रवाल यांच्या द्वारे आयोजित दिवाळी मिलन सोहळ्याकरिता गोंदिया जिल्ह्याच्या दौऱ्यावर आले होते. दरम्यान त्यांनी प्रसार माध्यमांच्या प्रतिनिधींशी संवाद

साधला. याप्रसंगी त्यांनी भाजप नेते आ. परिणय फुके, मंत्री चंद्रशेखर बावणकुळे, उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्यासह सरकारतील सर्व पक्षांच्या नेत्यांचा त्यांनी

चांगलाच समाचार घेतला. ते पुढे म्हणाले, मंत्री बावणकुळे यांना शिंग फुटले असतील तर मला माहिती नाही. सरदार वल्लभभाई पटेल यांनी आरएसएसवर बंदी घालण्याचे विचार मांडले होते.

तेव्हा ते देशाचे गृह मंत्री होते. मग काय सरदार वल्लभभाई पटेल यांना देशद्रोही ठरविणार आहात काय? असा उलट सवाल केला. महायुतीचे नेते म्हणजे, उचलली जीभ लावली टाळ्या ला करणारे. मात्र हे आता चालणार नाही. कायदा सर्वांसाठी आहे, कायद्याप्रमाणे सर्व संघटनांनी वागावे.

ते म्हणाले, निवडणूका आल्या की, महायुतीचे नेते स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका आल्याने आम्ही. त्यामुळे

शेतकरी व सर्वसामान्यांच्या पाठिशी असल्याचे सांगत आहेत. निवडणूक जाहीरनाम्यात कर्जमाफी करू, असे आश्वासन दिले होते. मग कर्जमाफी का नाही? सरकार शेतकऱ्यांची चेष्टा करीत आहे. अदानीला जेव्हा पैसा दिला जातो, तो पैसा येतो कुठून? हे देखील या सरकारने सांगितले पाहिजे. शेतकऱ्यांची थड्डा करून कर्जमाफी द्यायची नसेल तर हे सुध्दा चालणार नाही. शेतकऱ्यांनी दिवाळी अंधारात साजरी केली. विदर्भासह राज्यातील शेतकरी अवकाळी व परतीच्या पावसाने अडचणीत आला आहे. ओल्या दुष्काळाची स्थिती निर्माण झाली आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना भरीव मदत करण्याची गरज आहे.

■ महासागर प्रतिनिधी
नागपूर, दि. २६ :

बाजारात फळे आणि भाजी विकत घ्यायला गेल्या एका सहावीच्या विद्यार्थिनीला दोन युवकांनी दुचाकीवर बसवून अपहरण केले. तिच्यावर दोघांनीही सामूहिक लैंगिक अत्याचार केला. लैंगिक अत्याचार करताना अश्लील फोटो आणि व्हिडिओ काढले. कशीतरी सुटका करुन ती मुलगी घरी पोहचली. आईला प्रकार सांगितल्यानंतर नंदनवन पोलिसांनी दोघांवर गुन्हा दाखल करीत अटक केली. करण रामटेके (वय २२, रा. नंदनवन झोपडपट्टी) आणि रोहित अशी अटकेतील आरोपींची नावे आहेत. करण हा कुख्यात गुंड आहे. त्याच्याविरुद्ध चोरीसह अनेक गुन्हे दाखल आहेत. सुत्रांकडून मिळालेल्या माहितीनुसार, पोंडित मुलगी सहाव्या वर्गात शिकत असून गेल्या अनेक दिवसांपासून करण व रोहित तिचा पाठलाग करायचे. २३ ऑक्टोबरला मुलगी फळ-भाजी खरेदीसाठी नंदनवन बाजारात गेली. करण व रोहितला ती एकटी जाताना दिसली. रोहित

३० ऑक्टोबरपर्यंत कोठडी

मुलीने झालेल्या अत्याचाराबाबत आईवडिलांना सांगितले. ती अतिशय चाबुरलेली होती. तक्रारीवरून नंदनवन पोलिसांनी अपहरण, अत्याचारासह विविध कलमान्वये गुन्हा दाखल करून करण रामटेकेला अटक केली. पोलिसांनी करण याला न्यायालयात हजर केले. न्यायालयाने त्याची ३० ऑक्टोबरपर्यंत पोलिस कोठडीत रवानगी केली. नंदनवन पोलिसांनी रोहितलाही अटक केली.

तिच्याजवळ गेला. काही वेळाने करणही तेथे आला. दोघांनी तिला धमकी देत बळजबरीने दुचाकीवर बसावले. दोघेही तिला बिडगाव परिसरातील लॉजवर घेऊन गेले. तेथे तिच्यावर दोघांनी लैंगिक अत्याचार केला. यादरम्यान त्यांनी मुलीचे अश्लील व्हिडिओ आणि फोटो काढले. याबाबत कोणाला सांगितल्यास व्हिडिओ व्हायरल करण्याची धमकी दिली. मुलीने त्यांच्या तावडीतून सुटका केली आणि घर गाठले. तिने घडलेला प्रकार आईला सांगितला. आईने नंदनवन पोलिस ठाणे गाठून तक्रार दिली.

कार्यकर्ता हाच भाजपचा कणा चंद्रशेखर बावनकुळे

■ महासागर प्रतिनिधी
रामटेक, दि. २६ :

दिनांक २५ ऑक्टोबर २०२५ ला शनिवारी रामटेक येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर चौकातील गंगा भवन मंगल कार्यालय येथे भाजपा पदाधिकारी, कार्यकर्त्यांच्या संघटन मेळावा व कार्यकर्ता संवाद कार्यक्रमास जिल्ह्याचे पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी उपस्थित राहून सर्व कार्यकर्त्यांशी मनमोकळेपणाने संवाद साधला.

कार्यकर्त्यांच्या एकजूटीने, निष्ठेने आणि मेहनतीने आज भाजपा रामटेक विधान सभेत न.१ चा पक्ष आहे.कार्यकर्ता हाच भाजपचा कणा आहे.दिवसेंदिवस पक्ष बळकट होत असल्याचा मनस्वी आनंद त्यांनी व्यक्त केला.

याप्रसंगी महाराष्ट्र राज्याचे महसूल व पालकमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे,माजी आमदार सुधाकर कोहळे, माजी जिल्हाध्यक्ष,डॉ. राजीव पोतदार, माजी जिल्हाध्यक्ष अरविंद गजभिये, माजी आमदार डी. मल्लिकार्जुन रेड्डी, माजी नगरपरीषद अध्यक्ष दिलीप देशमुख, माजी पं.स. सभापती नरेंद्र बंधाटे, माजी जि.प. सदस्य दुधराम सव्वालखे, सतीश डोंगरे, जिल्हा महामंत्री उदयसिंह

(गज्जू) यादव, संजय मुलमुले, ज्योती कोल्हेपारा, डॉ.राजेश ठाकरे, राहुल किरपान शहर अध्यक्ष रजत गजभिये,योगेश म्हात्रे, आलोक मानकर, वनमाला चौरागडे, विवेक तोतडे, जीवन मुंगले, राज हरणे, रविंद्र चव्हाण, उमेश पटले, ज्ञानेश्वर ढोक, कविता मुलमुले, चित्रा धुरई, सीमा पटले, संजय बिसमोंगरे, मनसारांम अहिरकर, उमेश रणदिवे, प्रभाकर खेडकर, प्रवीण मानापुरे, शिल्पा रणदिवे, लता कामडे, पदमा ढेंगरे, रत्नमाला अहिरकर, रामानंद अडामे,सौरभ दुबे,गोमद आष्टनकर, राजेश जेस्वाल, उज्वला धमगाये सह सर्व पदाधिकारी व अनेक कार्यकर्ते उपस्थित होते.

महिला व्यापारी आघाडीच्या अर्चना श्रीवास्तवांचा पक्षाला रामराम

■ महासागर प्रतिनिधी, भंडारा, दि. २६ :

आगामी नगरपालिका निवडणुकीच्या तोंडावर भंडारा जिल्हा भाजपमध्ये मोठे अंतर्गत वादळ निर्माण झाले आहे. भाजप जिल्हा महिला व्यापार आघाडीच्या जिल्हाध्यक्ष अर्चना श्रीवास्तव यांनी थेट भाजपचे जिल्हाध्यक्ष आशु गोंडाने यांच्यावर गंभीर आरोप करत आपल्या पदाचा आणि प्राथमिक

सदस्यत्वाचा राजीनामा दिला आहे. अर्चना श्रीवास्तव यांनी राजीनामा देताना जिल्हाध्यक्ष आशु गोंडाने यांच्यावर अपमान केल्याचा थेट आरोप केला आहे. "मी जेव्हा जिल्हा कार्यालयात गेले, तेव्हा जिल्हाध्यक्ष आशु गोंडाने यांनी मला अपमानित करणारे शब्द वापरले, माझा अपमान केला आणि पक्षातून बडतर्फ करण्याची धमकी दिली."

पातूर तालुक्यातील समस्त नागरिकांना व शेतकरी बांधवांना दिवाळीच्या हार्दिक हार्दिक शुभेच्छा

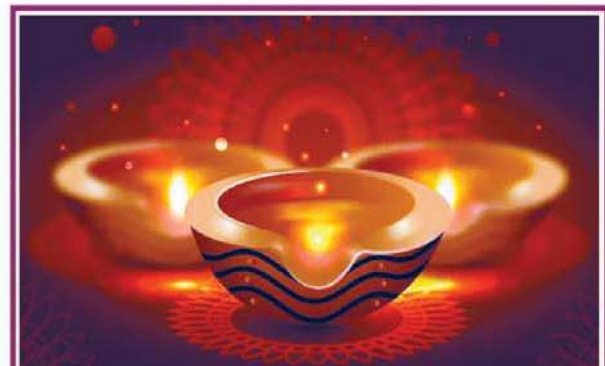
अरुणभाऊ कचाले
सभापती

शुभेच्छुक

समस्त संचालक
मंडळ व कर्मचारी
वृंद
कृषी उत्पन्न बाजार
समिती,पातूर

राष्ट्रपाल गवई
उपसभापती

दीपावलीनिमित्त समस्त नागरिकांना हार्दिक शुभेच्छा...

शुभेच्छुक
निरंजन बंड
शिवसेना शहरप्रमुख
पातूर

महासागर

Diwali special 2025

महासागर

॥ परमात्मा एक ॥

मानव इंटरप्रायजेस मोबाईल शॉप

टि.व्ही. फ्रिज, वॉशिंग मशीन, मोबाईल रिचार्ज

सर्व ग्राहकांना धनतेरस व दिवाळीच्या हार्दिक शुभेच्छा

0% FINANCE

सर्व प्रकारच्या खरेदीवर हमखास उपहार

SAMSUNG iPhone VIVO oppo mi xiaomi LAVA 11 ONEPLUS R

7020267005 गजानन देशमुख 9284478885 सिद्धांत देशमुख

प्लॉट नं. ११, दुर्गा नगर, भरतवाडा, नागपूर-०४

TATHAGAT TRAVELS®

DOMESTIC / INTERNATIONAL TOUR OPERATOR

Book Your Holidays

With Us For Best Vacation Ever

Our Facilities

- Travel First Pay Later
- Credit Card Accepted
- 0% Down Payment
- EMI

Tathagat Travels awarded by

Lokmat Times News India 24 My fm 94.3

MBS Amravati Radio City

For more information Call Us : +91 93732 86715 / +91 93250 77744

Info@tathagattravels.org/tathagattravels@hotmail.com www.tathagattravels.org

Shop No.72,Rahul Complex No.2,S.T.Bus Stand Chowk, Ganeshpeth,Nagpur -18 (MS)India

ऑफर ऑफर ऑफर

श्रीमंताना आवडणारे आणि गरिबांना परवडणारे आपल्या हक्काचे एकमेव ठिकाण

ब्रदर्स कलेक्शन

दिवाळी निमित्त ब्रदर्स कलेक्शन तुमच्यासाठी रेडीमेड कपड्या मध्ये भरपूर वैराग्यटी घेऊन आलेले आहे.

दिवाळी खरेदी महोत्सव भव्य भेट मिष्ट सोहळा

3500/-, एकाच खरेदी करा आणि मिळवा एक टॅक्स्टाय बॅग कि मिष्ट टीप - ऑफर 10 ऑक्टोबर पासून 30 नोव्हेंबर पर्यंत राहिल.

मयूर गंधारे : 9673616865 | संकेत गंधारे : 8600830056

SHREE RAM FINANCIAL SERVICES

- HOME LOAN
- VEHICLE LOAN
- COMMERCIAL
- VEHICLE LOAN
- GOLD LOAN
- MUDRA LOAN
- BUSINESS LOAN
- PERSONAL LOAN

HAPPY Diwali

ADD : Pawangaon Road, Kalmna Market Backside, Nagpur.

Contact: 7058106992 | E-mail : bhagesh11112020@gmail.com

TAJ BOOT HOUSE

Girls Fancy Footware, Shoes & Chappal Available

Contact 9326256699 M.Junied M.Shabbir

ADD : Mahal chok, Near karporesan sispensary, Nagpur

Manish Ramteke

as our Best Community Hero Award of the Year

Happy Dhanteras & Happy Diwali

Manish Ramteke (Artistic Painter)

Mob - 8788536930

- Black & White - 1500/-
- Colour - 2500 /-